

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Museum-körut 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felolvasó szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/3 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.,
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Az udvar.

Budapest, április 16.

(v.) Apró fekete pontocskák libeg a politikai szemhatár peremén; szabad szemmel alig is látható; mégis akadnak időjósok, akik azt tartják, hogy az a kicsiny pont nagy felhővé fog dagadni s a felleg tele lesz gyújtó villámokkal s romboló förgöttegekkel. Beszéli a parlament folyosóin, hogy a királyi udvartartás költségeinek emelése ismét talpra állítja az obstrukciót; s valami baljóslatu mozgolódás csakugyan tapasztalható az ellenzéki táborokban, noha eddig semmiféle kézfelfogható jelét annak nem láttuk, hogy a kétségtelenül készülődő erős harc az ugynevezett rendkívüli eszközök alkalmazásáig fog elmenni. Akik a törvényhozás munkaképeségéhez fűződő nagy nemzeti érdeket minden egyéb szempontnak fölé helyezik, méltán rettegnek az obstrukció újabb kigyulladásának lehetőségétől. Olyan nehezen állt helyre a béke s olyan égető szüksége volt rá a nemzetnek, hogy szinte fáj még a pusztá gondolat is, hogy márcól-holnapra megint belesodródhatunk ama keserves küzdelmek forgatagába. Másfelől viszont el kell ismerni, hogy ellenzéki akció ritkán volt jogosultabb, mint az, amely a nemzet s a királyi ház kölcsönös viszonyát alaposan és tartósan akarja valahára tiszt-

tába hozni. Az ellenzék súlyos kötele: séget mulasztana, ha e javaslat kapcsán a nemzetnek ily irányú sérelmeit ki nem fejtene, orvoslásukat nem sürgetné s az udvartartási költségek évente kétféle emelését jogosult kívánalmaink foganatjának biztosítása nélkül keresztülbocsájtana.

Az uralkodóház és az udvar dolgairól irván, szántszándékkal lezsereljük indulatainkat, feketéket vetünk háborgó érzéseinkre és csinyján nyulunk hozzá e kényes ügyhöz, mert elmergesíteni az amugy is kínos ellentéteket nem óhajtjuk, hanem inkább rajtavagyunk, hogy mértékudással képviselendő nemzeti igazaink békés uton való érvényesülését biztosítsuk. Nem gyujtunk hát kanócot a puskaporos-hordók közelében, sőt emezeket el is görgetnők, amennyire lehet, mert ezen a ponton végzetesnek tartanánk minden robbanást és a velük járó rendüléseket. De jussainkból nem adhatunk fel semmit s ha ránk kényszerítik a harcot, nem térünk ki előle, mert az immár türhetetlen sérelmek orvoslását tovább halogatni nem lehet. Hogy az udvartartás mai rendje a magyar nemzetet anyagilag károsítja, közjogilag sérti s politikailag megalázza, olyan általánosan tudott igazság, amely bizonyításra sem szorul. Ebben az udvartartásban ő felségének magyar királyi jellege egyáltalában nem jut kifejezésre. Osztrákból és németebb az még a közös hadseregnél is.

Pedig az udvartartás nem közös ügy, költségeihez nem a kvóta arányában járulunk, hanem ugyanannyival, mint Ausztria. Ebből annak kellene következnie, hogy az udvartartás ne legyen közös, hanem legfeljebb együttes; vagyis olyan, hogy akárhol tartózkodik ő felsége, személyében az osztrák császár mellett a magyar király is látható legyen. Ám e törvényes állapot helyett a valóságos helyzet az, hogy az udvartartás nem együttes, még csak nem is közös, hanem tisztára osztrák. Arra kell tehát törekedni, hogy az udvar külső megjelenésében és belső szervezetében érvényesüljön a magyar alkotmánynak amaz alapelve, amely szerint a fejedelem háztartásának költségeit a magyar országgyűlés külön ajánlja meg, amiből önként következik, hogy e háztartás berendezésében és szellemében a magyar királyságnak a maga különálló nemzeti és állami tartozékaival világosan s az osztrák császársággal egyenlő mértékben kell kiborodnia. Abból a tényből, hogy a magyar királyi civilisztája ugyanakkora, mint az osztrák császáré, logikusan vagy az folyik, hogy ő felségének az esztendő felét Budapesten kellene föltennie, vagy pedig legalább is az, hogy bécsi állandó székhelyen is, ahol körülötte nyüzsgő a külföldi diplomácia, szemmelátható legyen mindenki számára Magyarország apostoli királya, akinek az osztrák

TÁRCA

A földrabló.

☞ A Budapesti Napló eredeti tárcája. ☞

Írta: Pásztor József.

A folyóparton tűz lobogott, de fényét elnyelte az alkonyat bíbor párázata. A tűz körül egy csomó ember ült, szegény, a világban egyedül kóborló földmunkások; sötét, közömbös arccal vettek körül a beszédes tüzet, amely amint a nap lefelé szállt s az árnyak kezdtek kinőni a víz mélyéből, a parti erdő aljában annál hivatogtabban, melegebben szövődött a lelkükbe.

A nap itt-ott kicsillant még a felhőrongyok közül, fényfoltok hullottak a lassan haladó vízre s a fényfoltokat a víz lilás, aranyvörös rezgése szötte át. A tulsó parton hamvasan, ezüstösen olvadt össze az erdő lombja, lent a víznél egy bánatos öreg tűz szomorkodott, ágai közt keresztülszűrődött a felhők közül elterő fény s a part alatt, a fa tövében reszkető aranyvonalak usztak el. Nagy csend volt. A fűzek tiszta, szűzies álmódzásban hallgattak; a lassan, bánatosan folyó víz mintha erdők utolsó sóhaját vitte volna, varjak röppentek át a víz felett, csak a szárnyuk suhogott. A víz némán haladt tovább.

Lassan, lassan elszállt minden fény. Sötétedett. A láng fellobbant s az esteli lepkék kergetőztek a tűz körül. Órajárs-

nyira nem volt sem város, sem falu, s a tűz körül — mintha az életnek meleg központja körül ültek volna — leolvadt az egyszerű, fanyar lelkekről a kéreg: a közös sors valami öntudatlan emberi együttérzése rezgett át a lelkükön.

Egy fiatal ember a tüzet megpiszkálta. A tűz szikrázott, lobogott, fénye ráhullt a vízre. A fiatal ember gyorsan kikapott egy kis parazsat a hamuból, a pipájába tette, néhányat szippantott, egy pillantást vetett a mellette ülő deresedő ors, nyugodt, szomorutekintetű emberre s szeliden megszólította:

— Mikor készülünk haza, Mucsi bátyám?

— Tudja isten — felelt amaz kurtán

— Mit szomorkodik kigyelmed?

— Ki szomorkodik? Én? Ilyen a természetem...

— Hát ha szomorkodik is — szólt közbe egy hajlott dereku, összetört öreg ember. — Mindig lehet szomorkodni annak, aki nem részeg. Akinek deresedik a baja. Majd, majd, csém... Most, hogy fiatal vagy, könnyű neked. Olyan a fiatalság, mint a bufelejtő, mint a legjobb bor, de elfogy. El. Aztán egyéb se marad, csak a köhögés. Ez biztos.

— Hiszen nem úgy mondtam — mentegetőzött a fiatal.

— Bizony, csém — folytatta az öreg. — Aki ezt nem próbálta, vagy aki fiatalon kezdte, az nem is tudja, hogy mi ez: a sarat turni, a földet, akibe mag nincs. Hát még akinek megvolt a magáé! A kis buza, kukoricaföld,!

— Ugy-ugy. A magé — szólt lassan Mucsi s a tüzet nézte. A láng gyorsan emészette a száraz ágakat, ezer szikra pattogott ki a tűzből s beleröpült a sötétségbe.

— Csak nézz körül, csém — folytatta az öreg. — Csak kérdezd ki szokot, akik a mi falunkból valók. Mind úgy került ide. A magából piszkálták ki. Mit tudod te, mi az? ... Először a föld, aztán a kis ház... megbomlik a békesség, a család... A kenyérkereső messze van... a nagyvilágban kóborol... Szegény ember tisztessége a kis háza, földje... asszonyt, gyereket, mint a fiatal hajást, gondolni, őrzeni kell...

— Nem bánom azt a rossz asszonyt! — kiáltott fel heyesen Mucsi. — Csak a fiamat sajnálom... olyan volt a nézése, mint a báráné... a két kék szemit ha rám szegezte... Nem vigyáztott rá az az asszony... elpusztult... Mit ér így az élet? Azért kinődik az ember, amit megesszik.

A vizen loascgás hangzott. Csónak bontakozott ki a sötétebből. A tulsó parttól jettek át a vizen s néhány pillanatra múlva a csónak orra a fényvonalra ért. Egy ember ugrott ki belőle, a másik, egy halászember, aki a csónakban maradt, oda kiáltott a tűz körül ülőkhez:

— Mutassák meg kigyelmeitek az utat a falu felé ennek az embernek!

Az alak közeledett a tűzhöz. Az egyik kezében csomogot cipelt, a másikban bot volt. A fény rávetődött az alakjára. Középe, hajlott, nyugtalanul mozgó, beteges

udvartartás bonyodalmas ceremóniáiban nem szabad elsiikkadnia s akit az osztrák császár sem el nem takarhat, sem árnyékba nem állhat, sem nem abszorbálhat.

A másik követelés, amelyhez válfig kell ragaszkodnunk, a királyi ház tagjaira vonatkozik. A főherceg urak és a főhercegnasszonyok — talán hár-muk kivételével, akik közöttünk élnek — a magyar nemzetet színről-színre alig ismerik. Nem törődnek velünk, csak igen nagy alkalmakkor, s nem is leplezett kedvetlenséggel rándulnak le hozzánk, aztán mihelyt szerét tehetik, elinálnak s megint évekig tart, amíg magyar földet érintenek talpukkal. Arról persze, hogy valamelyikük magyarul is tudjon, szó sem lehet; maga a mostani trónörökös is meglelt férfi korában kezdte nyelvünket tanulni, de már férfilstvérei, akik ő utána a trón legközelebbi várományosai, kukkot sem tudnak magyarul. Pedig ő fenségek egyszermind magyar királyi hercegek is, e címen tagjai az országgyűlés főrendiháznak, tehát születésüknél fogva magyar törvényhozók; illenek tehát, hogy megismerjék hazánkat, nyelvünket, történetünket, hogy velünk érezzenek, közöttünk forogjanak, a magyar államhoz való tartozásukat s a magyar nemzettel való szolidaritásukat hangosan hirdessék és tettekkel bizonyítsák. E helyett a legfőbbjük körülhajókázza az egész földet, megismerkedik távoli égövekkel, megfordul a világtenger egzotikus szigetein, megnézi az eszkimókat, a pápuákat, a hottentókat, a fidsinégereket, a Kongó-völgy törpéit, csak Magyarországot nem méltatják egy körutazásra és egy kis studiumra. Hogyan magyarázzuk e viselkedésüket? A legenyhébb eset az, hogy ő fenségek figyelmen kívül hagyják az udvartartásnak; ámde az is lehetséges,

hogy megvetnek vagy gyűlölnék minket. Aki elfogadhatóbb, ránk nézve kevésbé bántó magyarázatát tudja ama jelen-ségnél, hogy az unalmodóház tagjai tüntetően bojkottálják Magyarországot, ám álljon elő, mi nagyon szívesen kapacitáltatjuk magunkat. Legjobb volna, ha valahogyan maguk ő fenségek kap-nának módot e sértően tartózkodó viselkedésük okadatosására. Hadd tudjuk meg valahára, mi kifogásuk van e nemzet ellen, amelynek adófülléreiből kapják ellátásuk költségeinek a felét s amely dinasztiajuk két fő pillére közül az egyik és talán az erősebbik, de mindenesetre nem kevésbé diszes a másiknál.

Alkotmányos alaptétel, hogy amire az országgyűlés költséget ajánl meg, ugyanarra ellenőrző és elhatározó be-folyást is gyakorol. A magyar országgyűlés tehát jogával él csupán, ha kö-veteli e sérelmek gyökeres orvoslását. Angliában a parlament alkotmányos hatalma kiterjed az udvartartási sze-mélyzetre is. A híres *hálószoba-ügy*, amely a mult század első felében vetődött fel Angliában, ama felfogás diadalával vég-ződött, hogy a parlament a fejedelemtől megkövetelheti legszűkebb udvartartási személyzetének olytán összeállítását, amely biztosítékot nyújt, hogy a feje-delem lelkére még a hálószobában sem fognak a parlamenti többség akaratá-val ellentétes befolyást gyakorolni. A magyar országgyűlés jogköre nem szű-kebb az angolénál. S ha minálunk nem is csináltak soha hálószoba-ügye-ket, de annyit igenis megkívánhatunk, hogy az udvartartásban a magyar állami és nemzeti jelleg kellő mértékű kifejezésre jusson s hogy a királyi ház tagjai Magyarországot a minket meg-illető elbánásban részesítsék. Idestova negyven esztendő óta várjuk, hogy e bajok önmaguktól fognak megszűnni. A hiábavaló várakozás kimerítette immár a

nemzetbékétürését. Most már hangosan és szilárdul követeljük mindazt, ami-hez kétségtelen a jussunk. Nagyon szeretnők, ha elkerülhetők bizonyulna egy újabb meghasonlás a trón s a nemzet közt. S gróf Tisza Istvánnak a lelkére kötjük, hogy igyekezzék ezt az eshetőséget megelőzni. Mire tárgya-lás alá kerül a civilista ügye, eszközölje ki ő felségénél a régi sérelmek foko-zatos orvoslását s hozza meg békés uton a vívmányokat, nehogy újabb keserves harcok árán kelljen őket ki-küzdni. Ha Páris megért egy misét, akkor Magyarország is megért az ud-vari személyzet egy részének ruházá-tán néhány sujtást s minden főherceg mellé egy-egy magyar nyelvmestert.

A t. Házból.

Budapest, április 16.

A folyosót ellepték a vasutasok, aki-
ket behozott a kíváncsiság, hogy néhány
órával hamarabb lássák a fizetéseiket
szabályozó javaslat részleteit. Tudták,
hogy *Hieronymi* Károly miniszter a mai
üles elején terjeszti be a javaslatot s csa-
patostul várták a folyosón, hogy elkap-
hassanak egy példányt és hamarosan át-
futhassák. Csakhamar hoztak is egy gé-
pen kopogtatott javaslatot s a kíváncsi
vasutasok nyomban hozzáfogtak az olva-
sásához. De nem lelkeseztek tulságosan.
Sőt egyik-másik részletnél keserűen kiál-
tottak fel:

- Rosszabb, mint a régi helyzet volt!
- Folytatjuk a harcot!

Képviselők csatlakoztak az izgatott
vasutasokhoz s akkor valamivel higgad-
tabban kezdtek sorra venni a javaslat
részleteit. Lassankint enyhébben ítélték
meg a javaslatot s már fölfedeztek benne
kellemes részleteket is. De azért a vasuta-
sok tizenegy óra után is elég paprikás
hangulatban távoztak, hogy megvigyék a

kinézésű ember volt. Az arcát nem lehe-
tett kivenni, mert a sapka mélyen a szemé-
re volt húzva.

Óvatosan lépegetett s gyorsan a tűz
mellé termett. Már messziről barátságos,
hízelgő hangon köszönt, hegyes orrát
előredugta, mintha szimatolna valamit.

Amint a tűz mellé ért, hirtelen meg-
állt, megrázkódott, mintha ütés érte volna.
A csomagját, botját elejtette s megdöb-
benve nézett az emberekre, akik felugrák-
tak s hirtelen körülfogták.

Mucsi vadul felkacagott. Gyorsan az
alak mellé ugrott, akinek vörös arca resz-
ketett, mint a kocsonya, s mélyen ülő,
csillogó szemre a rémlettől majd kiugrott
fregéből.

Mucsi megragadta az alakot, köze-
lebb lépditotta a tűzhez s rekedten, örüle-
tesen kiáltozta:

— Emberek! Emberek! Nézzék ken-
tek ezt a vörös kutyát! Itt van! A ke-
zembe van! A nyakán a kezem!

S a szemébe kőpött az alaknak, aki
az ijedségtől leesett a földre s úgy pihe-
gött, nyöszörgött, mint a szbített vad.

— Ez bolondított el bennünket...
eladogattuk a földünket... elszedte a pénz-
zünket... Tudják-e kendők? Hisz kend
is... kend is... meg kend is... ott
álltunk a nagy víznél, aztán se hajó, se

péz... Eluntál, kutya! — ordított a föld-
dön fetrengő alakra.

— Mint a kivert kutyák, kerültünk
haza! — kiáltott fel az öreg. — Zsuppon.
Mint a csavargók!

Az emberek ijesztek, mozgó körben
fogták körül a tűz mellett fetrengő em-
bert, kinék fejéről leesett a sapka, gyér
haja kuszáitan lógott a homlokára, könny
szivárgott végig az arcán, azután nehezen
feltérdelt, csuklott s a kezét összekulcsolta.

— Bitang, lélekesiszár! — ordították
az emberek.

— Látják, kendtek! Emberek! — kiál-
tozta Mucsi. — A faluba igyekszik most
is, a békés emberek közé... hogy elcsalja
a pénzüket... Mint a ragadozó, mint a
farkas, lapulva, hogy aztán a szívüket egye!

— Emberek... jó emberek! —
rimánkodott összetett, reszkető kézzel a
szerecsentlen. — Nem élhettem más-
képp... nem élhettem... egyszer be
voltam csakva, aztán nem boldogultam...
ne bántsnak... feleségem... csalá-
dom van... ami pénzem... ami pénz-
zem, azt mind odaadom... odaadom...
Mucsi egyet rugott rajta.

A vörös ember lezuhant a földre, ért-
hetetlen szavakat mormogott s hangosan
jajgatott.

— Agyon kell ütni! A szegények
megrontója! Üssük agyon!

Az ásók, szerszámok összecsoportok,
az embertömeg, mint egy szörny, zugva,
üvöltve mozdult meg a földön fetrengő
alak körül.

Mucsi hirtelen felkapott egy karót a
földről, megforgatta a levegőben s úgy
kiáltozta:

— Várjanak kendek! Először én! Az
onyim!

A szerecsentlen hirtelen feltérdelt, a
kezét összekulcsolta:

— Ne... ne... Az én életem nem
ér sokat, de van egy kis fiam, azér lettem
ilyen... hogy ő becsületes legyen! Ki ad
neki kenyeret? Ki neveli fel? Kegyelem!

Azután elterült a földön, vonaglott s
az ujait kinosan belevágta a fenyőbe.

Mucsi visszahökent, leeresztette a
karót, a melle zihált, a szemét kimeresz-
tette s úgy nézte a földön szánalmas gyá-
vasággal fetrengő alakot.

Az emberek elvakultak; zugták,
kiabáltak:

— Üssétek! Verjétek agyon!
A sok szerszám, karó, a levegőbe
emelkedett.

Mucsi hirtelen odaugrott az élettelen
emberhez, egyik lábával rálepett s teljes
erejéből kiáltozni kezdett:

— Megálljanak kendek! Ezt a férget
akarják bántani? Ennyi ember?!
Ezzel egyet rugott a nyöszörgő alakon,

Pfannhauser-féle
Perfect-separatorok.
Perfect telgzárási
Berendezések és eszközök.

Pfannhauser Antal
BUDAPEST, V. ker., Báthory-utca 9. szám.

hírt a kollégáknak, mindenfelé a hivatalokba.

Benn a tereben azalatt esőndesen folyt az ülés. Bejelentésre került *Rakovszky* István indítványa az összeférhetlenségi törvény kiterjesztéséről, melynek megoklását a Ház a szerdai ülésre tűzte ki. Majd *Kelemen Béla* okolta meg a választási törvény revíziójának főbb elveiről bejegyzett indítványát, melyet azonban a miniszterelnök rövid nyilatkozata után a túlnyomó többség nem kívánt napirendre tűzni. Aztán sorra került a vármegyei tisztviselők javadalmazásának szabályozásáról szóló javaslat, melyhez ma is csak egy szónok beszélt: *Buzáth Ferenc*. Akkorára az idő előrehaladt és *Nyiri Sándor* honvédelmi miniszter válaszolt három katonai interpellációra. Az első válaszból följegyzésre méltó a kormány ígérete, hogy a visszatartott katonák már mához egy hétre hazamehetnek, kivéve a lovasságnál és tüzérségnél szolgálókat, akiket az újoncok bevonulásakor bocsájtanak csak haza, és kivéve a megszállott tartományok némely exponált helyén szolgálókat, akik még az után is bennmaradnak egy-két hétig. A második válasz zajtalanul pergett le. A harmadiknál, mely a debreczeni elítélt bakák dolgára vonatkozott, az ellenzék erősen nyugtalanodott s mikor az elnök fel akarta tenni a kérdést, a néppártól a határozatképesség megállapítását követelték. Eből zaj és feszkelődés támadt, miuthogy azonban csak mintegy kilencvenen voltak jelen, az ülést egy negyedórára fel kellett függeszteni.

— Már megint kezdik! — zajongott a jobboldal.

— Majd lesz az még cifrább is! — vágott vissza a baloldal.

De azért ma egyelőre nem folytatódott a manőver és a szünet után akadálytalanul tudomásul vették a miniszter válaszáat.

Az ülés végén újabb interpellációk is voltak.

forázta, felemelte a földről; felkapott egy lobogó ágat a tűzből s az ámuldozó ember arcába világitott vele. Aztán még hatalmasan kiáltotta:

— Ide nézzenek kendtek! Nézzék ezt a vörös kutyát! En megfogadtam, hogy megööm! Ezt! — s megrázta a vörös ember arcát előtt a lángoló faágat, hogy a szikrák az arcába hullottak.

— Nézzék kendtek! Ezt a nyomorultat! Ezt akarják kendtek? Ezt a földön csusó férjet? Egy újjal megöthetik kendtek! Szólni se tud. A fejét se billenii! Félig megdöglött! Magyar emberek kendtek? Mi?!

S leökte maga elé a tehetetlen alakot, eldobta a tüzes faágat.

A felizgatott emberek fenyegetően zugtak.

— Várjanak kendtek! Ne gyalázzák meg magukat kendtek! . . . En is megfogadtam . . . meg is teszem . . . ha egyedül tanádom . . . akár husz . . . ember ember ellen! Ha nem mászik a porbal! Ha a fogát vicsofgatja! Emberek!

S elolta az embereket, akik zugva, morogva húzódtak széjjelobb. Aztán felrázta a vörös embert. — aki nagynehezen fölésmélt — s a fölébe kiáltotta:

Szaladj!
A vörös ember felült a földön. Sze-

A képviselőház ülése április 16-án

— Kezdeté délelőtt 10¹/₂ órakor. —

Elnök: Perezel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: gróf *Tisza István*, *Hieronymi Károly*, *Nyiri Sándor*.
Elnök Megnyitja az ülést és bemutatja a földmivélségi miniszter íratát, amellyel megküldi a *Hohenlohe* Keresztély herceggel kötött szerződés eredeti példányát, azzal a határozott kijelentéssel, hogy az megegyezik a Ház asztalán levő másolat al.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter benyújt egy törvényjavaslatot az államvasutak alkalmazottai illetményeinek szabályozására szükséges költségek fedezéséről (Elnök helyeslés és éljenek jobbfelől.) Továbbá két jelentést terjeszt elő: 1903. XXV. t.-okban körülírt iparfelügyeletnek a kisebb nyomdákra és betűöntődékre való kiterjesztése tárgyában és a kizárólag éjszár- és ünnepnapokon üzemi tevékenységet folytató ipari és gazdasági hitelszövetkezeteknek s előleg- és inlegyektelnek a kötelező vasárnapi munkaszünet alól való ömentése céljából.

Elnök A törvényjavaslatot a pénzügyi, a jelentéseket a közgazdasági bizottságnak adja ki előzetes tárgyalásra.

László György előadó benyújtja a vizügyi bizottság jelentését.

Elnök közli, hogy *Rakovszky István* a jövő szerdai fogja megokolni ma bejegyzett indítványát az 1911. XXI. t.-c. 5. §-ának módosításáról, ma egy órákor pedig átér a Ház Szederkényinek az olasz borvám és Ernszt Sandornak a jövedékkörösítés tárgyában ma bejelentett interpellációira.

Nosz Gyula napirend előtt váaszol *Veszter Imre* tegnapi előzöadására. Nem tördök a kitakadásokkal, mert az ügyet majd el fogja bírni az összeférhetlenségi bizottság.

Elnök: Következik a napirend.

(A választói jog.)

Kelemen Béla: Indokolja a választói jog tárgyában beadott indítványát. Meg kell szüntetni az anomáliákat amelyek abból származtak, hogy a választói-jog a ma már érvényben nem levő urbéri viszonyok alapjára van tekintve: reformálni kell a választási törvényt, hogy a népképviselőkben a népakarat érvényesüljön. Helyesles a bal- és szélsőbaloldalon.) Magyarországon ma 100 000 váasztóval van kevesebb mint öt év előtt. Polemizál *Klauser-Héderváryval*, aki Temesvárott tartott programbeszédében az alkotmányban levő házgosságnak és a parlament hazszabályok togyalékoságának tudajdonosává azt, hogy a pariam néi gépe és megakadhatott és a többség akarata nem érvényesülhetett. Nem ebben van a baj forrása, hanem abban, hogy nálunk a parlamentarizmus alapjai

mét az emberekre meresztette. A keze reszkedett, csuklott, a szája szélesre nyult s elvezdett hangosan sirni. Azután feltápaszkodott, a lába remegett, megtántorodott, buta, álatias öröm gyult ki az arcán, mondani akart valamit, de csak hebeggett s lassan támoalgva megindult a vízparton, néhány t lépétt, megállt, visszanézett, megrázkódott s hirtelen elkezdett futni. Egy pillanat alatt eluyelte az éjszaka.

Az emberek lassan, szólanul mozogtak a tűz körül, melyből vékony füstszalag emelkedett fölfele s a parázs vörös suzárasa belefolyt a füstbe, aztán szétszóródott az éj végtelenségébe. A fűzerdő mögött szelid fény ebredezett s a faklagy körvonalat lassan kibontotta a sötétségből, majd átszűrődött a lombok között, leszivárgott a vízre, végigömlött a parton s teleszórta ezüst esővel a part hosszában tátongó sötét gödrök torkát. A fény szetterjesztette szarnyait a földön, a láttával szetnyilt s a tűz körül meghúzódozó faradt emberek csoportja mintha ös-zébb ment, megfogyott volna. A víz e-cillogva, játszadozva suhant tova s a part fölött messze, sötétben kinyózza bontakozott ki a végát a fényességben, mögötte a föld, termőföld végtelen síkja s unyadt s az éjszaka szelid leple alatt az élet reneteg ereje, gazdagsága csirázott a földben.

korhadtek a parlament többsége nem képviseli a nemzeti akaratot. (Helyeslés a szélsőbaloldalon) Nem 14. § és klotür, hanem gyökeres parlamenti reform kell és a választói jog kiterjesztésében a legnagyobb liberális-mussal kell eljárni. (Helyeslés a szélsőbaloldalon) Minden teljeskoru magyar áhampolgárnak meg kell adni a szavazati jogot, de egyelőre átmenőképpen azt az adófizetéshez, a katonai kötelességhez kötölessébe és a magyar nyelv bíráshoz kellene kötni. Számításnak a tápiát veszi, hogy Magyarországon a magyarai tudók összes száma 10 024 849 ezt a számot elősziva az alkotandó kerületek számával, 400-zal kikerült hogy 25 000 lélekszámra esik egy-egy képviselő küldési jogja; Budapestnek eltekintene ettől az alapelvtől, mert oly módon a főváros 27 képviselőt választana (Felszólalások a szélsőbaloldalon: Isten meitsen!) Budapestnek nem a magyarul tudó lakosság számányához, hanem az ország általános népességéhez képest 10 választókerületet kellene alkotnia. Felolvassa tervezetét, mely 407 váasztókerületet állapít meg. Elfogadásra ajánlja indítványát.

Gróf *Tisza István* miniszteremök hangsúlyozza, hogy ilyen rendkívüli fontos kérdésnek bármint előzetesen eloglalt elvi határozattal preudikálni nem volna célszerű (Helyeslés jobbfelől.) A megindult előkészítő munkák arra valóak hogy a felvetendő eszméknek a gyakorlati életben való alkalmazását tegyék lehetővé. Ezt a kérdést csak akkor lehet nyeliesen megvitatni, ha majd a törvényjavaslat készüli és azért kéri a Házat, hogy ne tüsse napirendre az indítványt. (Helyeslés a jobboldalra on)

Elnök: Feltesszi a kérdést szavazásra. A többség elveti az indítványt.

(A vármegyei alkalmazottak.)

Buzáth Ferenc a néppárt álláspontját fejti ki a vármegyei alkalmazottak fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslatot illetőleg. Az ország sulvos pénzügyi helyzetére való tekintéttől sokkal keltebb lett volna, ha nem történt volna a tisztviselők fizetésének rendezése az egész vonalon, hanem elsősorban csak az alantas tisztviselőkről gondoskodtak volna.
Elnök: Szünetet rendel el.

(A viss tartott katonák.)

Nyiri Sándor honvédelmi miniszter: Együttesen válaszol *Gabányi* kétféle interpellációra a barnaadeven tud benn tartott katonák és az esetleg bevenendő póttartalékosok ügyében Utal többrendbeli lejtegetésére, amelyekben kimutatta, hogy a katonák benn tartása az 1883. VI. t.-c. alapján történt, tehát törvényes volt. Kijellette az okokat, amelyek szükségessé tették a katonák benn tartását, öngyilkosságot lett volna hasabocsátani a barnaadeven katonákat, mellett a létszám kiegészítéséről nem gondoskodtunk.

Lovászgy Márton: Hátna elvetette volna a javaslatot a törvényhozás, ha nem szavazta volna meg!

Nyiri Sándor honvédelmi miniszter! Az fel nem tehető öngyilkosságot a törvényhozásnak az állammal szemben e követelése nem szabad! (Elnök helyeslés jobbfelől.)

Rakovszky István: Ez alkotmánybiztosított, erről nem szabad így beszélni.

Nyiri Sándor Az bizonyos, hogy egyik legfontosabb alkotmánybiztosíték, amely megessit ha az alkotmány veszedelemben van, de legfontosabb a lekérdés s ez volt most is a döntő. Ennek alapján a kormány tudta, hogy utólagosan tud masul veszi a törvényhozás a tett intézkedést. A póttartalékosokat abban a reményben hívták be, hogy az utolsó pillanatban megcs megrszavazza a parlament az újoncokat, de mivel ez nem történt, az állam érdeke szemponyjából a kormány február elején az 1883. XVIII. törvények alapján ismét kén telen volt a póttartalékosokat behívni. Kijelenti hogy a rendkívüli szolgálara behívott póttartalékosok a magyar területeken levő csapatoknál mához egy hétre, e hó 23-án bocsájtanak haza, tehát amikor meg az újoncok be sem vonultak, a lovasság és a tüzérség levő tartalékosokat azonban csak akkor ha az újoncok bevonulnak tenat május 9-én. Kivételt tesznek a visszatartott legénységére nézve a megszállott területek érvényének exponált helyen de csak oszloki számu tartalékosra nézve, mert ott kiterjedlen újoncok nem lehet a feloldásig elvánni, de két három, leg elebb négy hétre az újoncok

Moll-féle Seidlitz-por **Moll-féle sós-horszoszs**
fellámulhatatlan hátsóer minden gyomorbetegségnél melyekből a rossz emésztés és az élelők-dő széklet következik. A gyógyszerárakban Moll készítménye kérendő. Eredeti dobozokban 2 korona.
legjobb földalomesillapító be-törzölés csak, közvény és egyéb meghallgat bójánál. A raktárban őrmellett (plombirt) ügyekben 1 kor. 9. díjért kapuató. Ekkor készítménye kérendő.

bevonulása után ezek a tartalékosok is hazajutnak. Kéri válaszában tudomásulvételét. (Helyes és jobb old.)

Gabányi Miklós nem veszi tudomásul a választ, mert a kormány törvényel enesen csekedett. Kéri a pénzügyminiszter vád alá helyezését (Derültség) mert azt a négyéves koronát, amely az okt'ber-december hónap törvénytelén visszaartott, három évet kiszolgált 42.000 katonára élelmezésére volt szükséges, kuitata az országgyűlés hozzájárulása nélkül.

Előlk: Szavazást rendel el. A többség tudomásul veszi a választ.

(A szabadságzobor megszervezése.)

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter felel Bakonyi interpellációjára a debreczeni 39. gyalogrezd katonái ellen az ottani szabadságzobor megszervezésének szándéka miatt indított eljárás ügyében. Felolvassa a katonai büntetőtörvénykönyv rendelkezését a fejelemserítők ellen (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Gondolatban nem lehet fejelemseríteni! A gondolat szabad!) Tanulmányozta az iratokat és azokból kiűnik, hogy a zobor megszervezését előre megbeszélte egy őrvézelt egy gyalogossal, aki polgári foglalkozására nézve színész és katonáskodása alatt lopásért büntetve volt. (Felkiáltás balról: A színészkedés nem súlyosbító körülmény!) Az nem, de a lopás igen! Összebeszéltek, hogy a zobor megszervezésével titkoltan a harmadévre szolgáló katonák benntartása ellen.

Lovász Márton: Honnan tudja? A gondolat szabad! (Zaj.)

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Megállapították, hogy gyűjteni fognak a koszorura, éjnek idején teszik azt le a zoborra, a szalagra pedig ezt írják: A magyar szabadságharc dísz emlékére a 39. sz. gy. e. igazságtalanul visszatartott legénység.

Nessi Pál: Hazafias dolog!

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Csodálkozok, hogy egy kiszolgált katonára így beszél, mert kiűnik, hogy nem a megszervezés volt a cél, hanem a katonai fejelemserítés ellen való tüntetés. A főcinkosok... (Zaj a szélsőbaloldalon.) hát nem főcinkosok, hanem értelmi szerzők.

Várdy Károly: Nyolchavi börtönt kaptak! Azok a főcinkosok, akik a magyar nyelvet ellopják!

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter fel-sorolja hogy Bíró őrvézelt és Kiss közle-gy 6 havi börtönre, Osászár tizedest és Sándor tizedest 6 havi, Horog gyalogost és Gál őrvézelt 6 havi börtönre ítélte a katonai törvényszék.

Nessi Pál: Most tessék tapsolni! (Helyes és mozgás a jobboldalon.)

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter Rosenbaum és Horog Gyula gyalogost négy-havi börtönt kaptak, Kiss Imre és Puskás dobos háromhavi súlyosbított börtönt.

Nessi Pál: Isenlenség!

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Ez bírói ítélet! (Felkiáltások balról: Nem magyar törvényen alapszik az a bíróság!) Az ítélet szem előtt tartotta a humanizmust, mert egy évig terjedő büntetés jár ki az engedetlenségért. Egyébként kettőnek akik 3 havi börtönt kaptak, március 5-én, kettőnek, akik 4 havi börtönt kaptak, március 26-án elen-gedték büntetésük határolv részét, akik hat-es nyolchavi börtönre ítéltettek, szintén kegyelmet fognak kapni, ha jól viselik magukat. Kéri válaszában tudomásulvételét. (Helyes és jobb old.)

Bakonyi Samu lájvalommal halgatta a választ, amelyet nem vesz tudomásul. A katonai büntetőtörvénykönyv már régen megérett az eltörlésre. Nem történt fejelemserítés, az nem engedetlenség, ha e határozat hogy éjjel koszorútesznek le a szabadságzoborra.

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Ez súlyosbító körülmény! A katonai ítélet felnyitott! (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Bakonyi Samu: Jellemzi a mi szomorú helyzetünket hogy ilyen hazafias cselekedetei: enei süléiben akarnak elvégezni.

Nessi Pál: A Hentzi-zobort szabad volt a katonáknak vilagos nappal megszervezni!

Bakonyi Samu: Nem lehet szó zendü-

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Ide-ében megakadályozták! (Zaj a szélsőbaloldalon)

Bakonyi Samu: A katonai hatalom ilyen tilkapásokkal már jobban elmerésíti a helyzetet. Nem veszi tudomásul a választ.

Előlk: Szavazást rendel el.

Báró Kaas Ivor: Kéri a jelenlevők megszámlálását.

Előlk: Megszámlátja a képviselőket, aztán jelenti, hogy a Ház nem határozatképes, tehát az ülést negyedóraire felfüggeszti. Sülét után megszavaztatja a házat és határozatképpen kimondja hogy a többség tudomásul veszi a választ. Az idő előrehaladott volna miatt a többi válasz ma elmarad.

Szederkényi Nándor: Kéri, hogy ma bejegyzett interpellációját hétfőn terjesztésére elő. (Helyeslés.)

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Arra vajú tekintettel, hogy Lovász Márton hétfőn nem lehet jelen, tudatja, hogy szerdán fog válaszolni interpellációjára (Helyeslés.)

Előlk: A hétfői ülés napirendjére a vármegyei tisztviselők intézményeiről szóló törvényjavaslatot s Szederkényi interpellációját tűzi ki.

Az ülés délután 2 órakor végződik.

BELFÖLD

A közös miniszteri tanácskozások. A mai közös miniszteri értekezlet, amelyen a közös miniszterek, a két miniszterelnök és a két pénzügyminiszter vett részt, délután 3 óráig este 9-ig tartott. Néhány még fűg-gőben maradt tétel elintézése véret előre-láthatólag 18-6 vasárnap, e hó 24-ikén, még pedig Bécsben még egy értekezletet fognak tartani. *Koerber* miniszterelnök, *Püschel* had-ügyminiszter, *Böhm-Lawerk* pénzügyminiszter és *Blasiben* udvari tanácsos ma este 10 órakor Bécsbe utazott, báró *Spaun* tengernagy pedig holnap délután utazik Bécsbe.

A kivándorlási törvény életbe lépítése.

Az április 20-ikán életbe lépő kivándorlási törvény végrehajtási utasítását honnap küldi szét a kormány. Az első körrendelet megállapítja a tarifát s felhívja a közigazgatási hatóságokat, hogy a törvény intencióinak érvényesülését a legjobb tudomásukkal iparkodjanak előmozdítani.

A rendeletek figyelmébe ajánlják a köz-igazgatási hatóságoknak, hogy a szállító-vállalkozó köeles a kivándorlókat és pedig 15 tengeri mérföldet meg nem haladó sebességgel járó hajókon 12 éven felüli egyéneket 180 koronáért, 1—12 éves gyermekeket 90 koronáért, 15 tengeri mérföldet meghaladó sebességgel járó hajókon 12 éven felüli egyéneket 200 koronáért, 1—12 éves gyermekeket 100 koronáért, 1 éven aluli gyermekeket, ha felnőttek kíséretében utaznak, bármely hajón díjmentesen szállítani, továbbá a kivándorlókat Finnében két napon át díjtalanul e szállásolásra és élemezni. A kivándorlás irányát elsősorban a Finnén át vezetó utvon-al jelöltetik ki, s kivándorlókat szállítására vonatkozó engedély egyelőre csakis ez utvon-alra adatik. Más, Magyarországon kívül lekvó kikötőkön át vezetó utvonalak csak az esetben jelölhetnek ki, ha a kivándorók Finnén át nem volnaik elszállíthatók. Ha valaki a kijelölt utvonaltól eltérőleg más irány-ban szándékozik tegerentura kivándorolni, ebben kényszereszközökkel meg nem gátol-ható ugyan, azonban az ilyen egyénet figyel-metelni kell, hogy az utvonalon felmerül-hető károsításokkal és megrövidítésekkel szemben a magyar hatóságoknak nem áll módjában a kivándorlókat oly támogatásban és védelemben részesíteni, mint amink részük-re a kijelölt utvonalon biztosítva van. A valalkozó meghatalmazottjának kivándorlási üzletküré-ben végzet minden cselekményéért magán-jogilag felelős. A vállalkozó meghatalmazott-ját csak előre meghatározott rendes havi vagy évi díjban részesítheti, tehát tilos ezt az ál-

tala megkötött szerződésnek számának arányá-ban fizetni. Az a vállalkozó vagy helyette e, aki e tétel megsevegi, a törvény 14. §-ának 3. pontja alapján 2 hónapig terjedő elzár-rással és 600 koronáig terjedő pénzbör-zással büntetendő. Külön felet szól a szállító-vállalkozó és a kivándorlók közötti jog-viszonyról. Itt esatolva van azon szerződés mintája, amelynek alapján a szállítás történik. A szerződés hálapján terjedmes figyelem-zetés oktatja ki a kivándorót a szállítóval szemben fenzálló összes jogaira.

Washingtonból a *M. T. I.* a következő ká-beljelentést kapta: Az osztrák-magyar nagy-követség a hozzá intézett kérdésre ugy nyil-atkozott, hogy az az indítvány, mely a sze-mátus elé valamely idegen kormány és va-ramey szállítóársaság közötti szerződésre vonatkozólag terjesztett ki nyilvát, nem nyer-het aka mazást a magyar kormány és a Cun-ard-Line közt létrejött szerződésére, mert ennek célja nem a kivándorlás előmozdítása, hanem csak szabályozása.

Bánffy a 14. szakaszról. Báró *Bánffy* Dezső a *Magyar Közélet*be okket ír a 14. sza-kasz alkalmazásáról s fejtegetései során arra az eredményre jut, hogy a gazdasági bizony-talanság hatása alatt földművelésünk, iparunk és kereskedelmünk tönkremegy. A bizony-talanság éveit tehát nem s abad tovább nyuj-tani s rem szabad a gazdasági közösség álla-potának fönntartás érdekében újabb meg-kerülő módokhoz nyulni s nem szabad ho-mályos és leplezett nyilatkozatokkal azt a kélelyt ébresztetni, hogy a 14-dk szakasz igénybe vételének lehetősége nincs kizárva. A magyar állam gazdasági önállósága ötényezve lesz az ország nemzeti gazdasági önrendűl-ésének s ezért tiltakozik minden olyan törekvés ellen, mely ennek útját állja, tiltakozik tehát az ellen hogy a 14. szakasz alkalmazhatósá-gát a közudatba burkolt kijelentésekkel vagy célozatos elhallgatással vigyék beie. Az 1897: XII. törvényeikk 62. §-a kizár minden más törvényhozási eljárást, mint a kétoldalt. A 14. szakasz csak rendkívüli esetekre szól s nem-elektői szerződésnek kötésére semmiesetre sem alkalmazható. Gazdasági életünket tehát ugy kell berendeznünk, hogy 1903. január 1-jével létrejűjön gazdasági önállóságunk.

Az olasz borvám. A *Magyar Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége* által az olasz borvám-mozga omboz a bortermelő- és borkereskedő-közönségnek egyre nagyobb rétegei csatlakoznak. Ma a tokaj-hegyaljai borvidék tiszteletgel a kormánytól a képviselő-házban mintegy ötven tagu küldöttséggel. A deputációt gróf *Tisza* István kormányelnök és *Lallian* Béla földművelésügyi miniszter együttesen fogadták a minisztertanácsi te-memben.

Gróf *Andrássy* Sándor volt a küldöttség szószólója. Gróf *Tisza* István miniszterelnök jelet a földművelési miniszter nevében is.

A kormány — ugymond — a magyar, de speciálisan a hegyaljai bortermelés érdekeit teljes mértékben szívén viseli s amikor ezért a vidékért valamit tenni kellett, a magyar kormány mindig készségesen kivette a ten-dőkből a maga részét. Teljesen igaz az, amit gróf *Andrássy* Sándor is hangsúlyozott, hogy hiába telik meg jó borral a pince, ha nincs, aki a bort megfellelő árban értékesítse. Ami a bortermelők helyzetét illeti, ebben számomunk kell egy körülménnyel, azzal, hogy tavaly az olaszok oly nagy mennyiségű bort hoztak be, hogy annak hatását a magyar bor még ma is érezi. A küszöbön álló vámtárgya-lásokról a kormány nem nyilatkozhatik, nem mondhatja el minden gondolatát, nem azért, mintha aziránt itthon nem érdeklődhetnének,

Nem panaszkodik többé Erényi-féle „Ichtioi-Salicyllal“
bűzös izzadás, testbőr-viszketeg, sömör, exema, ótvár-ban szenvedő, ha az
egy kísérletet tesz. Szagtalan.

Ára 3 Korona utasítással. Szétküldi: Diana-Gyógyszertár, Károly-körút 5. Főraktár: Török József, Király-utca 12. Egger-gyógytár, Váci-körút 17.

hárem azért mert terveit nem árulhatja el előre azok előtt, akikkel éppen szerződnie kell. A kormány minden tekintetben gondoskodni fog, hogy a borvidék ügyének rendezésénél a magyar de különösen a tokaj-hegyaljai bormeremlés érdekei semmiféle csorbát ne szenvedjenek.

Zajcs eljenzés kísérte a *min szterelnök* beszédét, aki azután megígérte még, hogy a tokaj-hegyaljai borvidék érdekében még igen sok teendő van bárá valtsággal vissza kell hódítani ennek a borvidéknek azt a foggyasztó-területet, amelylyel hajdanában bírt.

A felekezeti tanárok fizetésrendezése.
Mint értesültünk dr. *Boncz* Ödön miniszteri osztálytanácsos elnökelete alatt tegnap egész nap ankétet tartottak a felekezeti és községi középiskolák tanárai fizetésavilása ügyében. Alapcs megvitatás után eldöntötték dr. *Boncz* Ödön tervezetét melyvel a községi és felekezeti iskolák tanárai fizetését az állami tanárok fizetésével egyformává lehet tenni.

KÜLFÖLD

A renitens tiszték. A francia minisztertanács tegnapi határozatai azt bizonyítják, hogy a Combes-kormány nem tűr semmiféle renitenciát vagy illetlenséget a katonai körök részéről. Az ellenzéki sajtó természetesen kigót-békát kiált a kormányra. A *Figaro* ismétellen kijelenti, hogy az állásától elmozdított két admirális teljesen távol állnak leleplezéseitől. *Pelletan* tengerészetiügyi miniszter az ilyen erőszakoskodásokkal csak alárende tjeit akarja megfélemlíteni és meg akarja őket akadályozni abban, hogy a parlamenten kívül létesítendő vizsgáló-bizottság előtt még több indiskréciót ne kövessenek el. Ez azonban nem sikerült neki. Így például *Molchior* altengernagy, kit orienti tengerészeti elüljáróvá neveztek ki, nem fog más valami a bizottság előtt, mint amit jelentésében mondott, amelyet most *Pelletan* mással akar helyet esíteni. A bizottságban azonban, a miniszter minden fáradozása dacára, az eredeti jelentést fogják előterjeszteni, amely pedig valóságos véskiátás. A radikális lapok helyeslik a miniszter döntését. A *Petite République* azt mondja, hogy mindkét tengernagy indiskréciója nemcsak *Pelletan* ellen eleinek, hanem Franciaország ellenségeinek is tudomására juttatta a francia hadihajók számát és azoknak állását. A *Gil Blas* közli hogy *Marchand* két levelét nacionalista uszágírók fogalmazták. *Marchand* a leveleket csupán aláírta.

Az orosz-japán háború.

Budapest, április 16.

— Irigylem Makarovot azért a nagy feladatért, amelyet számára a történet kijelölt — mondotta nemrég *Szkridlov* admirális, a Fekete-tenger flottájának parancsnoka és ime, már ma ő rá várennek a feladatnak a megoldása. A cár őt nevezte ki Makarov helyére, de már nem adhatta neki Makarov flottáját, mert ennek jelenlény részét elpusztította az ördögi Togo. Minthogy Oroszország a rája nehezű végzet sulya alatt szinte összeroskad és csak a jövő reményo óvja meg a teljes eleüggdéstől, szinte beteges lelkesedései üdvözli az új keletázsai admirálíst, *Szkridlov*-t!

Ő lesz az a férfi, aki megmenti Oroszország prosztizsát a tengeren, ő lesz az a férfi, ki legyűzi a szükszavú, hidegvérű Togo. Valóban csak a szálmasszába kapaszkodó kétségbeesés szál meg ebben a reménykedésben. A kétségbeesés, mely nem tudja megfenni, hogy

hajók nélkül a legnagyobb tengerészeti lángész sem tud tengeri diadalokat aratni. Mikorra pedig a taiti hajóraj — körülbelül szeptemberben — a sárga vizekre érkezik, már régen megvívják a szárazföldön is a döntő ütközeteket.

Japán nem késik az új helyzet kihasználásával. Máris jön az a hír, hogy nagy sietséggel Kuliang felé igyekeznek szállítóhajók. Minthogy ez a hely mindössze negyven kilométernyire van Port-Arthurtól, nem lehetetlen, hogy a híros és sokat zaklatott erősséget el akarják a szárazföldi hadserogetől vágni, hogy azután megkezdjék ostromlását. És nem lehetetlen, hogy abban a pillanatban, mikor bevették, lemondanak Mandzsuria további meghódításáról. Hisz a Khinával kötött 1895-iki szimonozeki szerződés szerint Japánnak Senking tartomány déli részét és Port-Arthurt kellett volna győzedelmi díjul megkapnia. És ha ezt a feltételt most teljesítve látná, annál nyugodtabban várhatná az orosz offenzívát, minthogy Koreát már meghódította és ezt erősségek, utak építésével valóságos védelmi gáttá alakíthatná át az orosz terjeszkedési törekvések ellen.

Port-Arthur körülzárása.

London április 16.

A *Morning Leader*nek jelentik Tien-cinből: A japánok partraszállási kísérletet tettek, hogy *Port-Arthurt* körülzárják. A Port-Arthurtól negyven kilométernyire lévő Kuliang az a pont, ahol a japánok partra akarnak szállni. Csiruból jelentik, hogy egy khinai cirkáló-hajóraj *Port-Arthurt* közeléből odaérkezett. A hajóraj parancsnoka azt jelenti, hogy a japán flotta csütörtökön egész nap szakadátlanul bombázta *Port-Arthurt*.

Port-Arthur, április 16.

Az orosz távirati ügyműködés mai kelettel jelenti:

Ma reggel 6 órakor kis ellenséges hajóhad jelent meg, azonban gyorsan eltűnt. 10 órakor 23 ellenséges hajó tűnt felkét részre oszolvá. Az egyik osztály Liaotang mögött állt fel és a partot, valamint a Tigris-félszigetet lövöldözte, a másik a kikötővel szemben sorakozott és az Aranyhegyet, valamint a többi ütegeket bombázta. A tüzelés megszakításokkal délután 1 óráig tartott. Hajóink közvetett tüzzel feleltek. Egy biztos lövés megsértette az egyik japán cirkálóhajót. Más jelentések szerint két japán hajó sérült meg. Az erősségek és a város nem vallottak kárt. Néhány khinai meghalt, két khinai és orosz megsebesült.

Port-Arthurt elfoglalták (?).

Berlin, április 16.

A *Kreuzzeitung* kölése szerint Berlinbe ma az a hír érkezett, hogy a japánok elfoglalták *Port-Arthurt*. E hírt eddigelé nem erősítették meg.

Mukden, április 16.

Alexejev helytartó tegnap délelben *Port-Arthurt*ba utazott.

A Petropavlovszk pu stultá a.

Pétervár, április 16.

A hatétről legutóbb érkezett jelentések megerősítik azt a feltevést, hogy a *Petropavlovszk* nem az aknákon pusztult el, hanem japán torpedók súlyozták el. Itt nem leleplegetik, hogy az orosz tenger-

részlet Makarov halálával nagy veszteséget szenvedett, sőt nyíltan bevallják, hogy Japán így nagy előnybe jutott.

A Jalu folyó mellett.

London, április 16.

A szárazföldi harcokról a következőket jelentik a *Daily Telegraph*nek: Az oroszok visszavonulásuk előtt a Jalu folyón vert három hidjukat elpusztították. A Jalu most jégmentes: Sanghájból jelentik, hogy a liao-jiangi orosz táborban a fekete fimlő pusztít és naponként több száz katona betegedik meg benne. Sanghájban a mandzsországi orosz csapatok számát kétszázézerre becsülik s azt hiszik, hogy az oroszok minden erejüket meg fogják feszíteni, hogy a japánokat a Jalu átépítésében megakadályozzák. Ezzel szemben japán tiszték azt állítják, hogy legfeljebb százezer orosz áll a Jalunál és hogy két hét előtt nem várhatók ott újabb csapatok.

Tokió, április 16.

Koreai magánhírek megerősítik azt a jelentést, hogy az oroszok avval a szárdékkal, hogy megakadályozzák a japánoknak Mandzsországba való behatolását, 20.000 fős sereget összpontosítottak a Jalu jobbpartján.

A japánok részvéte.

Tokio, április 16.

A lakosság tudatában van a portarthuri katasztrófa jelentőségének, de tartózkodik minden zajos tüntetéstől, hogy *Makarov* halálán való részvételt megmutassa. A *Dsi-Dsi* lendületet cikkeket *Makarov*ról. Dicséri bátorságát és energiáját és sajnálja, hogy nem volt alkalma Togóval nyílt tengeren megmérkőzni.

Cirill nagyherceg menekülése.

Páris, április 15.

Vladimir nagyherceg, Cirill nagyherceg apja kiballgatáson fogadta a *Matin* pétérvári tudósítóját, aki így mondta el fiának megmenekülését:

— Fiam a gondviselésnek csodálatos intézése által menekült meg a haláltól. Másik fiam, Borisz nagyherceg, tegnap részleteket táviratozott, amelyekel Cirill mondott el neki. Cirill a Petropavlovszk egyik fedélzeti kajütjében volt, amikor a borzást robbanás történt. Fiamnak sikerült kézzel-lábbal kapaszkodva a parancsnoki hidhoz eljutni, de ott egy óriás hullám megkapta és lehajította a tengerbe. Cirill mélyen a víz alá merült, de aztán újra a felszínre került és a nélkül, hogy hidegvérét csak egy pillanatig is elvesztette volna, a hajó páncéltáblába kapaszkodva, felmászott egészen odáig, ahol a gőznaszád légett. Ott erősen tartotta magát és több percig maradt ebben a helyzetben. Aztán, miután több erőt gyűjtött, lebozsákozott a vízbe és eluszott egy csónakhoz, amelyet a Petropavlovszk legénységének a segítségére küldtek.

Mi azt hisszük, így folytatta a nagyherceg, hogy egy japán tenger-alatti naszád idézte elő a robbanást. Tudjuk, hogy Japánnak két tenger-alatti naszádja van, de nem tehetjük fel, hogy azt az örültséget kövessék el, hogy ezeket az apró alkalmatosságokat flottájuktól messzire, egész Port-Arthur kikötőjének bejáráig elküldjék. Ezebiránt bizonyos, hogy ez a naszád is elpusztult a rajta lévő emberekkel. De az is lehetséges, hogy az aknak idézték elő a robbanást, amelyeket az oroszok vagy a japánok raktak és amelyek látszólag elszakadtak. A Petropavlovszk parancsnoka, Jokoblev, szerencsére megmenekült, de veszedelmes égett sebet kapott és állapotja nagyon aggasztó. Kuropatkin tábornoktól éppen most táviratot kaptam, amelyben tudatja velem, hogy Cirill fiamat megtalálta, hogy már támogatás nélkül tudjárni és egyenesen tartja magát. De a nagy izgalom annyira meg-

ártott neki, hogy valami más betegség következtétől félnek s ezért legközelebb Pétervárra küldik, minthogy nem folytathatja az aktív szolgálatot. Aki szárazföldi háborúba indul, tudja, hogy mit kockáztat. Látja az ügyet és a puskát és el van rá készülve, hogy az egyik vagy másik golyó eltalálja. De hadihajón sokkal borzasztóbb a helyzet. Úgy érzi az ember, mintha a halálnak számtalan, láthatatlan eszköze leselkednének körülötte. Fiam adjutánsa, Kube ezredes, a legszeretreméltóbb tiszték egyike, akinek igen nagy jövője volt, szintén meghalt. Cirill fiam menekülését csak lélekjelenlétének és nagy fizikai erejének köszönheti, de mindenekelőtt a Mindenhatónak adok bálát érte, hogy szeretett fiam még az élők között van.

Pétervár, április 16.

Cirill nagyherceg meneküléséről ma a következőket jelentik: A nagyherceg éppen elhagyta a Petropavlovskot, hogy Makarov egy rendeletével a port-arthuri kikötő parancsnokához siessen. A csónak azonban, amelyre szállt, a robbanás következtében felborult és a nagyherceget a hajó egy vasdarabja találta és megsebesítette. Negyven percnél tovább tartott, míg a nagyherceg elérte a partot.

A kínaiak.

Pétervár, április 16.

Kína semlegességében itt már nem igen bíznak, mert olyan hírek érkeznek, hogy a kínai kormánycsapatokat sietve mozgósítják és a manduriai határra küldik. Az összes kínai tábornokok már elhagyták Pekinget és rendelkezési helyükre utaztak, míg az északi sereg főparancsnoka, Ma tábornok titokban kocsin utazott el Pekingből és éjszakra a falhoz ment. Kína csapatokat küldött Mongóliába is, amelyek Kalgan közelébe érkeztek. Pekingben is egyre növekedő forrongás észlelhető. Eddig csak a német őrség tette meg a szükséges elővigyázati intézkedéseket. Hír szerint az udvar Sonamba költözik át.

A császári táborban.

Szöul, április 16.

A császári palotában kitűzött tüzről szóló hivatalos jelentés a következő: E hó 14-ikén a császári palota egyik kamarai pavillonjában tűz keletkezett, amely az egész palotát, az egyik európai modorban épített szárny kivételével, elhamvasztotta. Az összes ékszeresek és kincsek a tűz martalékká lettek. A császár idejében a császári könyvtár épületébe költözött át. A tűz ugy keletkezett, hogy a kamarai pavillon egyik szobájának onduroja (így nevezik a fűtőkészüléket), amelyet javítottak, véletlenül tüzet fogott. A japán csendőrök és katonák a császárnak átkötözésekor nagy szorgalmat tettek és minden tőlük telhetőt megteszték a tűz megszüntetésére. A japán katonák szorgosan tevékenykedtek, valamint a külföldi diplomáciai küldöttségek örei, amelyek a császári palota közelében vannak. A külföldi képviselők ezért köszönetet mondtak.

HIREK

Az iny bõjtje.

Ha eddig kételkedtek volna a tul-spiritualista lélek abban, hogy a művészetek anyagias gyönyörzések származékai s így az izlésnek és szaglásnak is lehet művészete, a mostani cukrász-sztrájk meggyőzte volna ennek ellenkezőjéről legálább azokat közölk, akik műértői az iny számára édesség-szimfóniákat szerző cukrász-művészetnek. Ezeknek a gyönyörzéseknek a mostani hiánya ugyanis valami félig lelki, szellemi sovárgást ébreszt ben-

nük a krémek és torták élvezése után, ami pedig másként nem magyarázható meg, mint hogy ezek az iz-versenyeket nyújtó táplálékok a cukrász-ipar magas fejlődési fokán már művészi, nemesnek mondható gyönyöröket szereznek. S valóban a rétesek, pogácsák, sőt a kemény mandulás sütemények és linei szeltek hiánya nem is ébreszt ezt a sóvárgást. Még ha a durvább inyek számára dolgozó vendéglői konyha nem is termelné őket s így tökéletesen nélkülöznek most ezeket a parlagibb süteményfajtaikat, bele tudnánk hiányukba nyugodni, akárcsak abba, hogy valamelyik banális főzelékfajta egy ideig hiányozni fog asztalunkról. De a finomabb, sajátosabb összetételű cukor-költevények hiánya kissé fáj a léleknek is. Mintha egy ideig nem hallhatnánk operazenét s csak az operett-színházak és kávéházak ordináribb muzsikájával kellene megelégednünk, olyanfajta ür támad az előkelőbb cukrásztermékek hiánya folytán szervezetünk megszokott életrendjében. S épp ezért az elite-inyüket, az iz amateurjeit úgy sújtja ez a sztrájk, mint egy kisebbrendű lelki csapás.

S igazán csak most tudjuk, mit jelentettek számunkra a cukrásztermék iz-vásárai. A csokoládé, a tejszinhab, a mogyoró, a mokka, a mandula, a gesztenye, a dió, az eper, a rum, a vanília, az ananász, a pisztácia, a narancs, a ménta, az ibolya alapjeiből s keverékeiből összekomponált szimfóniák, melyek szintén hatalmas erővel idézik elő azt a hatást, mely minden művészi hatásnak alapelve: hogy jó az élet! Az élet-érzésnek ezt az elmélyítését és kiszélesítését a reászületett és rajtanevelkedett szervezetek számára a cukrászat oly sajátos és mások által nem sejtett impressziók által hozza létre, mint a zenés számára a Trisztán vagy a szín-kéjense számára a Besnard-képek nyújtotta izgalmak. Hogyne sirjanak tehát a született cukrász-társak, az inyhetőségek, ha inyűk színházai és koncert-termei bezárultak! Ha Gerbaud mignonjai már nem olvadnak szét kéjben liheg nyelvük alatt! Ah, a könny szökik szemembe, ha rá gondolok kedvencemre, a tejszinhabból, csokoládéból és mogyoróból összetett, kívül sötét csokoládéréteggel bevont kupcskákra, a miguonok királyára. De nemcsak ez: a rummal átítatott mandulapüré-töltelékű zöld gömböcskék, a félhold- és lencsealaku s a csokoládé-krémiz vezermotívuma közé komponált iny-dalocskák, a természetes gyümölcs-izekből, eperből, málnából kitűzött költevényecskék s a többi mind külön méltatást érdemlő cukrászati epigrammok is ennek a szomorú életnek egy-egy sajátos kéjforrását jelentik. S a terjedelmesebb műfajok: az építményzerű torták s a csendéletet ábrázoló parfaik mind nemcsak így külsőleg emlékeztetnek valami művészetre, hanem magukban is hordoznak egy csomó művészi gyönyörzést az izek verdi-i dallamosságát és wagneri harmonizáltságát.

S mindez hiányzik most! Nem ülhetünk a süteményezőket hordó asztalok mögött, besziva az inylyel az édességek s a szemmel az elöttünk elvonult női szépségek gyönyörzégeit. S a Mariskák és Irnák keresu alakjai, kik annyiszor eszünkbe juttatták, mennyire igaz volt a görög népléleknek abban, hogy a lakoma gyönyörreit elénk állító női kedvesség jelképezése számára egy külön istennőt

teremtettek, szintén hiányoznak lelkünknek. Valóban a női szépség, akár mint élvező, akár mint élveztető, a cukrász-termékek különösen jól beillik. Mert míg a szivar és alkohol a férfiak közt még a született inyhetőségeket is megfosztja a kincsüktől, az ily mérgektől ment női szájk különösen hivatott az iny gyönyörzések befogadására. A cukrászatkedvelő férfi pedig imiggy egygyel több kötelékkel van a női nemhez fűzve. A szájk, az iny sok gyönyörzések közössége ez a kötelék.

Nyomott hangulatu órámban arra a felfogásra hajlom, hogy az élet igazi, tiszta örömei mégis csak a gyomor örömei. Hogy jóllakni az a kéjek kéje. Vajjon igaz-e az az érzés, erre nem taníthat meg a tőle való megfosztottság, mert aki a gyomornak nem adja meg azt, ami a gyomoré, annak rövid időn belül se nem fáj, se nem esik jól semmi. A cukrászati táplálékok, amelyeknek élvezése nem oly nélkülözhetetlen s kissé bonyulik a művészi gyönyörök közé, mostani hiányukkal azt sejtetik, hogy igazi, kiábrándulás nélküli gyönyört, ha nem is éppen a legdurvább, tisztán táplálkozási, de legalább is nagyon mérsékelt művészi élvezetek adják meg. Egy tejszinhabból, spanyolszélből és gesztenyepüréből álló frou-frou oly gyönyöröket nyújt, melyek édesek, kissé művésziak is s nem oly vészesek, csalódással járók, mint a selyem-froufrou, az asszonyi ruhahogás által ígért mámorok. A nyugodt, vidám epikureizmus tanyái a cukrászati. Adják vissza nekünk ezeket a békés, ártatlan gyönyörű-tanyákat.

Sz. Z.

Budapest, április 16.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Április 15-ikén új előzetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idején korán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Dr. Arányi Gusztáv karlsruhi főorvos és hó 19-én újra feleveszi karlsruhi orvosi gyakorlatát a Sprudelstrasse Goldener Helm házban.

— Királyunk Londonban. Londonból jelentik, hogy Ferenc József király látogatását az ascoti versenyek utáni időben várják június 23-ika körül, fogadására már most készülődnek. A City képviselőtestülete a Guild Hall-ban lönöcsöt ad tiszteletére, a Covent Garden színházban díszfogadás s a Buckingham palotában udvari bál lesz.

— Tanító-gyűlés. A Budapesti (budai) Tanítóegyesület tegnap tartotta Magyar József elnöklése mellett tavaszi közgyűlését, amelynek látárgya Szabó Dezső ióvárosi tanító, egyesületi alelnök vitateteles előadása volt a községi elemi népiskolák tanítástervi revíziójának tervezetéről, amelyet dr. Bárczy István tanácsnok készített. Az érdekes vita az előadó gondosan összeállított javaslatainak csaknem egész terjedelmében való elfogadásával végződött. Kitértek az idei pályatételt is, amely a kirándulásokról szól.

— Magyar sarandokok a pápánál. Rómából táviratozzák: X. Pius pápa ő szentsége ma fogadta a Deseuffy Sándor csanádi püspök vezetése alatt álló magyar sarandokokat. Ő szentsége, ki mint volt velencei patriárka ismeri a csanádi püspököt, igen megörült a viszontlátásnak és rendkívüli kegyességgel hamozta őt el. Ő szentsége a sarandokok közül többet megszólítással tántortat ki, így Cziblay Lajos újságíró, dr. Kiss János pápai prelástus és Fried Margit (Égo) irénőt, Deseuffy Arisztidet, az országház látó-karát és még többeket.

— **Egy osztrák főúr méregelhalála.** Leobnából táviratozzák, hogy a nemzenbioneli kastélyban elhunyt *Vetter von der Lilhe* Ferdinánd gróf 48 éves korában. Halála azon a vidéken nagy feltűnést kelt, mert állítólag mérgezett ételke okozták. Gróf *Vetter* unok testvére volt az osztrák képviselőház elnökének és özvegy magyar leány: *Fetriscevic-Horváth* Katinka baronő.

— **Összeesküvés-Loubet ellen.** Marsei leből táviratozzák: Tegnap itt három embert tartóztatnak le, mert avval gyanúsították őket, hogy részük van egy anarkista összeesküvésben. Egy *Giovanni Mihály* nevű fődrászegéd egy sűrmerésben tartott gyűlésen állítólag azt a szándékát hangoztatta hogy *Loubet* elnököt olaszországi útjában megöli. A sűrmerés tulajdonosát és egy másik olasz munkást is letartóztatnak.

— **Dr. Staub Móró temetése.** Dr. *Staub* Mórócot a kiváló pedagógus, az Akadémia tagját ma délután 3 órakor temették a Dohány-utca 6. számú gázsházából. A beszentelésen megjelentek: Baró *Eötvös Loránt*, *Wartha Vince*, *Krenner József*, *Entz Géza*, *König Gyula*, *Heinrich Gusztav*, *Beöthy Zoltán*, *Mágoóczy Diétz Sándor*, *Axaméth Lajos*, *Pfeiffer Ferenc*, *Bócz Ödön*, dr. *Szakály Ferenc*, *Devay Miklós*, *Thury Károly*, *Szapáry Vilmos*, *Bartal Antal*, dr. *Budics Ferenc*, *Demeczky Mihály*, *Barlonek Géza*, *Wagner Antal*, *Raj Ferenc* a gyakorlati főgimnázium növendékei, gyszobogóval tanáraiak vejeivel stb. A beszentelés *Novák* erszébeterosi segédlelkész végezte s ezután dr. *Klein Gyula* az Akadémia *Koch* Antal fiziológus a földtan iránt és dr. *Gyomlay Gyula* a tanaképző-intézet nevelési gondnok buszbeszédet a haláleset után Csömörre vittek s ott temették el.

— **Nagy alapítvány egy párisi iskolának.** Párisból táviratozzák, hogy a *Collège de France* nagy örökséghez jutott. *Michonies*, a jó ékony ember barát közel félmillió franknyi vagyónat a béke fenntartására és a leigyevezés eszméjének megvalósítására hagyta s az örökségből 175.000 frank jutott a *Collège de France* nak.

— **Pedagógiai fölolvasások.** A Magyar Pedagógiai Társaság ma *Finczy Ernő* elnökelete alatt ülést tartott *Wesely Ödön* főolvasása székfoglaló *Egyéni és társadalmi pedagógia* című, mély tudásra való a após tanulmányát, majd *Németh* bemutatja *Raj Ferenc* a kiváló pedagógus értekezését az értekezési vizsátai reformjáról. A legutóbb tartott előigazgatókon erenciáról való beszámoló keretében *Raj Ferenc* a szeptember tüzetességével és gazdag tapasztalati készséggel szót hozza a fontos kérdéshez. A mindvégig magas színvonalu s tanu sagos tanulmányt a közönség nagy figyelemmel hallgatta meg. *Végül Paly Sándor* ismerette a népszegű iskolai előadásokra vonatkozólag *Bécsben* tartott nagygyűlés eredményeit. — **A Magyar Tanulók Otthona** neve ésudományi szakosztályának ülésén *Krécsy Béla* főreá iskola tanár tartott nagybecsű előadást az amerikai iskolákról. Készenlődeli amerikai tanulmányt széleskörű megfigyelési adtak meg a formában is vonzó előadás érdekét. A hallgatóság a fölolvasást élnék térséssel fogadta.

— **Hangverseny a Vigáóban.** A *Zrinyi Ilona* Kör holnap, vasárnap délután negyedik órakor a Vigadó nagyteremben hangversenyt rendez. A v gami bíróság mindent megtett, hogy a műsor minden tekintetben kifogástalan legyen. A közönséget ezuton is figyelmezteti a rendezőség, hogy a hangverseny pontosan negyedik órakor kezdődik és az egyes számok alatt az ajtók zárva maradnak. Tekintettel a nagy érdeklődésre, remélhető, hogy szép összeg jut a seregény iskolás gyermekeknek akiknek javára a kör a hangversenyt rendezi. Beéptnyeg ára egy korona.

— **Bajtársak kegyelme.** A 23-ik gyalogezred társaságai kik 1878-ban résztvevők az okkupációban a *Ravnic* mellett augusztus 18-án elesett bajtársak emlékére obeliszket álltának. A műemléket *Gerstenbein Tamás* az elesettek barátja, ko oszvári költőragyalmazó elvállalta föl s készüetve a saját költségén. Ű. népélet és éialatása június 12-én lesz a

helyszínén. Az intéző-bizottság e hó 26-án este nyolc órakor a *Doktor László-féle* vendéglőben (VIII., Tavaszmező-utca 7. sz.) tart összejövetelt.

— **Az ügyvédi értekezlet előtt.** A budapesti ügyvédi kamara értekezésre hívta össze a vidéki kamarákat az ország ügyvédségét foglalkoztató két nagyfontosságú kérdésnek: az ügyvédi nyugdíjintézet ügyének és a zugirászat kérdésének megbeszélésére. A holnap kezdődő fontos értekezlet előestéjén a nagyszámúban összegyűlt vidéki képviselők és a budapesti ügyvédi kamara tagjai a kamara helyiségében ismerkedő vacsorát tartottak. A lakoma során *Zsigmondy* a elnök a vendégeket köszöntötte fel *Róssa* László, a szegedi ügyvédi kamara elnöke *Szivák* Imrét, a budapesti kamara elnökét köszöntötte fel, ki válaszában kifejtte azokat a fe adatoakat, amelyek az ügyvédségre várnak.

— **Hűvös József ünneplése.** Abból az alkalomból, hogy a király botjai *Hűvös* József et, a budapesti városi vilamos vasut vezérigazgatóját a magyar királyi udvari tanácsosi méltósággal tüntette ki, a Józsefvárosi kör. melynek *Hűvös* József egyik megalapítója és lelkiváltója vezérérfia, rendező szombat összejövetelén lelkes orációban rézesztette *Hűvös* József a akornán fejszólaiva, a J zsefvárosi Körre hozotta azokat az érdemeiket, melyeket őt tüntették *Csaszár Jenő*, a kör elnöke viszont *Hűvös* József érdemeit emelte ki.

— **A nemzetközi női kongresszus.** A *Nőegyesület* természetén tegnap este tartotta a kongresszus első ülését. A tekin élyes számúban egybegyűlt közönség előtt *Haimsch* Marianne asszony lejtette ki a kongresszus programját. A kongresszus csatlakozik a női világegyesület Berinben tartandó közgyűléséhez. A szövetség azon az elven nyugszik, hogy „azt tedd másoknak, amit magadnak kívánasz”. A világegyesület a férfiakkal teljesen egyenlő jogokat követel a nők számára. Ennek Mrs. *May Wright Sewall* Indianapolisban. Az osztrák nőszövetségeket *Sprung Irma* és *Herzfeld* Henriette fogják képviselni. A küldöttségeket *Bilow* biródmunka kancellár neje, továbbá *Posadowsky* miniszter és *Kirschner* főpolgármester is fogadják. A teljes üléseken kívül bizottsági üléseket is fognak tartani.

— **Igazságügyi díjnyelk megvona.** Az igazságügyi díjnyelk értekezlet tartotta, amelyen elnöké *Kornai* Gyula választotta meg. Kimondták, hogy emlékratuk kedvező elintézését küldöttség után fogják kérni a miniszteről. A küldöttséget *Papp* Zoltán országgyűlési képviselő vezette az igazságügyminiszter élé. A miniszter megérdeklődéssel fogadta a küldöttséget és válaszában elismerte, hogy a díjnyelk helyzete meg on mostoh; különösen a fővárosiak kiknek az előleptetésre jóval keresőbb kilátásuk van, mint a vidékieknek. Biztatóság kijelentette, hogy töle tekinétek segíteni fog helyzetükön, a díjnyelk abban reménykednek, hogy a miniszter már a jövő évi költségvetésben megfelelő összeget ordít a díjnyelk segélyezésére.

— **Házasság.** *Baria* Gvődz ejegyezte *Felvart* Janka kisaszonny, *Ve* vart Lipótnak. A *Velvart* és *Werber* nagykereskedőék beilagjának leányja Budapesten.

Dr. *Kőszegi* Armand, köztisztviselőben álló miskóczi ügyvéd eljegyezte *Klein* Lenke kisaszonnyt, *Klein* Rudolf apai főbírókos leányát.

— **A cukraszok sztrájkja.** A vasárnapi menük sorából sok helyütt hányzik holnap a megszokott édesség. A cukraszok sztrájkja változatlanul tovább folyik. zárva az ilyenek boltja. Azaz hogy van már cukraszokolt nyitva de egyetlenegy, a sztrájkolók szövetségi üzlete a *Teréz-körut* 34-ik szám a itt. A cukrászsegédok ma délután gyűlekeztek a *Tatár* Dénes bejelentette, hogy Németországból 10.000 márká segitséget helyeztek kilátásba, aminek jelentékeny részét szövetségi

cukrászműhelyek alapítására fordítják *Bernsdorfer* József és *Melitorisz* Gyula a munkaadók állapontjának tarthatóságáról beszéltek s kitarásra buzdították a segedekeket.

— **Halálozás.** *Müller* Károly negyvennyolcas novédórmeister hetvenhatéves korában meghalt *Tapén*. Temetése a lakosság élénk részlete mellett ment végbe. *Lőw* Imánnal szegedi íróbari meghalt beszedben méltatta az elhunyt érdemeit, aki a magyar szabadságharc számos üttözésében részt vett.

Ehrenwald Bernáddal, szűetett *Steuber* Mária meghalt Budapesten. A megboldogultak kiterjedt családja s rokonsága gyászolja.

— **Elfogott pénzhamisítók.** *Vesze*cről táviratozzák: Hatnapi szorgos kutatás és nyomozás után végre sikerült a délvidéki pénzhamisítók fő észkét kideríteni. A verseczi rendőrség kapitánya, *Szekeres* Zoltán megelégedő esendőrcsapatot tegnap éjeli lepte meg a pénzhamisítókát odajutának. Megállították és lefoglalták az összes kiséket, nyomdát és a hamisításhoz szükséges egyéb segédesszközöket, valamint 600 darab hamis útkorona bankót. Az elfogott tettesek többnyire jómódú földművesek és parasok. A pénzhamisító banda te e *Balán* Zsiva dugszagd kabinylakos. Közrekerítették továbbá a következő tetteseket: *Pavlovics* leheltemplomi jómódú hentesmester, *Stojkovics* Beegyan kubi és *Margán* debliani földesgazdák, kiket átadtak az ügyészségnek. A tettesek igen sok hamisítványon tuladnak és leginkább Szerbiában hozták forgalomba a hamisítványokat.

— **Zsájtét évetét.** Tegnap halt meg *Keeskenőcz* *Időh* Janos napszamos aki három században élt. *Toth* 1799-ben született, 80 éve nem volt beteg és még az elmúlt nyáron napszamba jart dolgozni.

— **A mosdók vasárnapi munkaszünetre.** A rendori sajtóiroda hivatalosan közli, hogy a kereskedelmi miniszter — tekintettel az e hó 18-ikén és 20-ikán bekövetkező viznyásra — megengedte, hogy a baipari mosóintézetekben vasárnap, e hó 17-iken dolgozhassanak.

— **Kiszédes talákorás.** *Kardosony* Zsigmond főkereskedőket, akik 1884-ben a *debrecezi* gazdasági tanintézet halgatói voltak nagy megalapodású értelemben május 10-ken jelennek meg Debreceben.

— **Utazok könyve.** Május 1-én jelenik meg az *Utazok* Könyve (Fővárosi Utmutató) második száma, sok értékes változással és bővítéssel tartalommal. Ez a könyv, melyet a vállalat ingyen terjeszt az egész fővárosban és osztogat a pályaudvarokon, hasznos szolgáltatást telet az, hogy mindenről tájékoztat és könyvül szerrel ka az utazó mindenki Budapesten. Az előkelő beszerzési források kereskedők és iparosok akik igényt tartanak, hogy a május havi kiadásban benne legyenek, forduljanak a vállalat kiadchivatalához, *József-körut* 10. sz. Célszerű megvásárolni 24 korona és havi 2 koronas részletekben fizetendő.

— **A újságtartó reformja.** Érdekes és hasznos magyar is a mány került forgalomba e napokban. Ez az úgynevezett hírgimnikus újságtartó, amely elejét vessi annak, hogy a kávéházban kezről-kezre utó újságtartók ragályos betegségeket közvetítsenek. A hírgimnikus újságtartó keretorganyja egy pomb megnyomásával kihuzható, úgy hogy a kávéházban minden egyes vendégnek külön íly fogantat adhatnak. A fogantat cellulóddal van bevonva amely nem fogja agy a piszkot mint a fa, simaságánál s albtör voltánál fogva meglazszik rajta minden senny, emélfogva könnyen tisztítható. Főedönye, hogy nem jár úgy kezről-kezre s így az emter minos annyira kitéve a ragályok ves edelmének.

— **A Magyar Közérdek.** A *Margulit* Gyula és *Marquitt* Kálmán szerkesztésében megjelenő közgyarásági politikai hetilap, gazdaság és nagyrészt tartalommal jeent meg. A gazdasági rétt beces kritikáját tartalmazza a srakip mai száma.

— **Öz Szeged a — vilanyváros.** A fővárosnak ez az egyetlen európai szónvona ön álló, mesésen szép nyári mulatóhelye *Fried-*

Magyarország egyetlen természetes glaudersó- és lythium-tartalmú földes savanyuvize

A BALDÓCZI BEÁK-forrás.

A legjobb és legelőszöb gyögyvíz minden gyomorhaj és étvágytalanság ellen. A legkellemesebb borvíz. Bővebbet a kátrkezelésű Baldócson. (E. p. Szeged-Váralja). Budapest, Királyi utca. VI., Károly-körut 10. Telefon 18-68.

manu igazgató áldozatkészége folytán az idei szezonra *világvárosi* alakult át s május 14-én úra megnyitják. A mulatóhely új programjában szerepel a 150 emberből álló amerikai Sousa-zenekar, spanyol bikaviadók, francia és orosz ucai zenészek, a Looping the loop balairórut a bioklin Bromer, a világhírű francia aéroplane nemzeiközi kiállítás, tarogató-hangverseny a mocest tornyán, az orosz-japán háború bemutatása 600 emberrel, vilámművelők sítá. A nagy *variété-színpad* világraszóló attrakcióit amelyek *Fredmann* igazgató nagy anyagi áldozatok arán szerződött külföldi körútjában, még nem árultak el; a *Lotos Comques*ban pedig *A kis garatnódi* című szeszecskés darab kerül színpadra. A közönség jól teszi, ha siet idei bérletjegyeinek megvásárlásával, mert május 14-én *csak kétszeres aron ad ki bérletjegyeket az igazgatóság.* Az egész szezonra érvényes bérletjegyek urak részére 12 koronáért, hölgyek és katonatisztek részére 8 koronáért már válhatnak Ós-Budaváran, továbbá a városi irodában (Andrássy-ut 17.) s minden dohánytőzsdében és kavéházban.

— **A magyar orokoripar részvénytársaság** igazgatósága ma tartott ülésében megállapította a I. év március 31-ére lejárt üzleti év mérlegét. A közgyűlés a év május 10-én tartják meg, amelyben 98 korona osztaléknak kiutazását hozza javaslatba részvényenként. Az értékesítési számlára átalut összeg gyanánt 541,282 korona 62 fillér szerepel. míg a rendkívüli tartalék javára 300,000 korona fordítanak, a fennmaradó 256,622 korona 41 fillér új számlára lesz elővezetendő. — Az igazgatóság *Robitschek* Zsigmond igazgató-helyettesét igazgatóvá nevezte ki.

— **A Duna apadása.** A hosszabb ideje tartó vízáradás megszűnt s a fevidéki folyók mind apadnak. Ennek következtében a Duna vize ma 15 centiméter esett.

— **A művészünnep megismétlése.** A 9-én tartott művészünnep rendezőbizottsága több oldalról érkezett dicsőítőkre tárgyát kezdett aziránt, hogy az ünnep a körmenettel és az egyes csoportok előadásával megismételtesse. A tárgyalások most folynak.

— **Zarándoklat a Szentföldre.** Dr. *Wolayka* Nándor v. püspök lelkivezetése alatt április 29-én indul *Konstantinápolyon keresztül* egy zarándoklat a *Szentföldre*, mely iránt már eddig is rendkívül nagy az érdeklődés. Ugyanezen zarándoklat alkalmából *kirándulás* is lesz csupán *Konstantinápolyra*, míg a *Szentföldre* indulók, ha erre külön jelentkeznek, ellátogatnak *Egyiptomba* is. A visszatérő két irányban és pedig ugyanezen úton, vagy Olaszországon keresztül fog történni. Az érdeklődők a kombinációk mindegyikéről díjtalanul kaphatnak alapos tájékoztatást nyújtó prospektust a *Központi Menetjegyirodában* (Budapest, IV. Vigadó-tér 1.), ahol jelentkezéseket — a résztvevők kényelmére való tekintettel — csak korlátolt számban fogadnak el.

— **Az osztályorszájték húzása.** Az osztályorszájték mai húzásán *kétszáz ezer koronát* nyert: 106858; *tíz ezer koronát*: 12; *ötezer koronát*: 20342; *kétezer koronát*: 40419 69342 15277 12267 29298 24556 24414 26281 47201 16107; *ezer koronát*: 53225 97127 13225 77715 67880 94803 90627 93837 19200 107943 21044 47741 61093 19502 46789 57598 70091 17258 56991 15004 18959 42994 49276 99-05 31829; *öt száz koronát*: 42776 91049 4887 22290 26093 31498 42583 97113 96283 15695 53893 103396 53479 49185 15463 82614 36289 20885 89392 8849 107985 48051 68509 2384 53383 64395 87491 10324 3641 14193 43152 44484 81282 50331 53721 34978 68980 7545 90975.

A mai húzás alkalmával *200,000 koronával* kisorsolt nagy nyereményt ismét a szerencse által különösen hegyelt *Lukács Vilmos* bankháza (Budapest V. Fűrdő-utca 10.) által eladott 106858. számú sorsjegyet nyerte. A tegnapi napot húzás *60,000 koronás* nyereményét ugyancsak ezen szerencsés bankház által eladott 42559. számú sorsjegy tulajdonosa nyerte.

Vásároljon osztályorszájték Lukács Vilmos bankházában Budapest, V., Fűrdő-utca 10.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség letartóztatta *Kozák Dida* cigányleányt aki jövendőmondás ürügye alatt bement a lakásokba s minden keze ügyébe eső tárgyat ellopott. — *Rubinstein* Zakariás boltiszló azt letartóztatta a rendőrség, mert az északa bemászott *Smolka* Manó kereskedő Király-utca 11. számú boltjába, ahol megdézsmálta a pénzeszközöket. Munkájonyvát azonban ott fejeztette s ennek alapján elfogták. — Letartóztatták *Mákus* Lajos 20 éves nyomdász, aki a József-körön ellopta *Stark* Mer nyakkendőjét.

(x) **Aki szép és tartós pázsitot akar,** rendelje meg *Mauthner* Ödön cs. és kir. udvari *magkereskedésben*, Budapesten a *Mauthner-féle kiállítási fűmagkeveréket.*

(x) **A Kerpel-kézfőmóltó jóságát** igazolja sok külföldi rendelés és elismerőlevél. A kezét 3 nap alatt bársonyimává és hófehérre teszi. Üvege 90 fillér. 4 füvet iranko küld: *Kerpel-gyógytár*, Budapest, Lipótkörút 28.

(x) **Amatőr-fényképezőknek** kitűnő fotográfiai szerekek szolgálat *Lechner R.* (Müller Vilmos) cs. és kir. udvari szállító (Bécs, I. Graben 81. szám). Árjegyzéket a cég díj- és portamentesen küld.

(x) **Bakteriamentes ivóvizet** kapunk a Ganz-tele *Simplex-szűrő* alkalmazása által, mely hirdetésre felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

(x) **Lawn-tennis felszerelés Kertész Tódornál.**

A vasutasok fizetésrendezése.

Budapest, április 16.

Hieronyma Károly kereskedelmi miniszter ma a képviselőház elé terjesztette az államvasuti alkalmazottak illetményeiről szóló törvényjavaslatot, melyben 6,643,400 koronát kér a törvényhozástól. A fizetésrendezésen kívül a kormány rendkívüli pótlékok is akar szétosztani a vasutasok között s e célra az 1903. év terhére 1 millió 665,000 korona hitelt kér.

A *Budapesti Napló* volt az első, aki pozitív formában adta tudtára a vasutasoknak, hogy mozgalmuk eredménye előtt állanak. Á mai nap — ime — meghozta az örömet, melyet a törvényjavaslat kelteni fog országszerte, ha mindjárt nem váltotta is valóra mindazokat a reményéseket, amelyeket a vasutasok fűztek mozgalmukhoz. Ámde az elért sikerek mégis öröme szolgálhatnak alkalmul, nemcsak a vasutasok között, akik anyagi helyzetük bizonyos jobbrafordulását láthatják e dologban, hanem a közönség körében is, amely nagy örömet érez affőlétt, hogy ez a derék, szorgalmas, kötelességeinek teljesítésében példás testület elnyerte kiváló érdemeinek legalább némi jutalmát. A fejlődő Magyarország sokat köszönhet annak az ügybuzgalomnak és nemes munkakészségnek, amely a vasutasok testületét jellemzi; a modern kulturállamban ennek a testületnek nagy és tiszteletreméltó hivatása van, szolgálatuk kulturszolgálat, pontosságuktól és ügyszeretettüktől egy egész ország javának forgalma, közlekedésének biztonsága függ. Ezért a nagy munkáért elismerésül és hálából nem szabad visszariadni semmiféle áldozatoktól. A magyar vasutas a kultur munkán kívül nagy nemzeti missziót is teljesít. Védővára a magyarságnak, a magyar nyelvnek s a magyar szellemnek az ország legelrejtettebb zugáiban is. S ha ennek a testületnek a sorában javulás áll be, ha anyagi helyzetükben kedvezőbb körülmények alakulnak, ez igaz öröme az egész nemzetnek, az egész magyar közönségnek, mely nap-nap mellett látja a vasutasokat, munkájuk hűség és pontos teljesítése közben.

A vasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló javaslatot az alábbiakban ismertetjük:

Az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatban *Hieronyma* Károly kereskedelmi miniszter 6,643,400 koronát kér a törvényhozástól a fizetésrendezésre, ezenkívül a kormány rendkívüli pótlékokat kíván a vasutasok között szétosztani, s e célból

az 1903. kezelési év terhére 1,665,000 korona hitelt kér.

A három kis szakaszból álló törvényjavaslat megokolása szerint a kormány a fizetésjavítást hármas irányban tervezi, úgy mint:

1. a fizetés emelése,
2. időszakos (automatikus) előmeneteli rendszer alkalmazása és

3. korpótlékok rendszeresítése után.

E mellett megmarad a soron kívüli előléptetés is.

Az új fizetések a következők lesznek: Főfelügyelő: 6400—7200—8000 korona. Felügyelő: 4800—6400—6000 korona. Titkár, főmérnök, főellenőr: 3600—4000—4400 korona. A főellenőr és a főmérnök négyévenként lép elő a magasabb fizetési fokozatba, de csak, ha józgasz, vagy mérnök; az első fokozaton pedig, ha megrekedne, 3t év múlva 400 korona korpótlékot kap, de csak egyszer.

Segédtitkár, mérnök, ellenőr s hivatalnok a IV. osztályban: 2800—3000—3200 korona, a 3-ik és 2-ik fokozatból 3—3 év múlva történik meg az előléptetés, aki az első fokozaton megreked, két ízben 5—5 évenként 300—300 korona korpótlékot kap.

Fogalmazó, mérnök, hivatalnok, számtiszt, irodatiszt az V. osztályban: 2000—2300—2600 korona, az előlépés várakozási ideje 3—3 év (de aki nem tett a tisztképző-tanfolyamon vizsgát, vagy aki nem tett sem államszámviteli, se anyagszerkezési szakvizsgát, annak 4—4 év), az egyes fokozatokon; aki az első fokozaton megreked, az két ízben 5—5 évenként 200—200 korona korpótlékot kap.

Hivatalnok, számtiszt, irodatiszt: 1400—1600—1800 korona. várakozási idő a 3-ik fokozatban 2 s a 2-ik fokozatban 3 év (de aki nem szakképzett tisztviselőknél azonban 4—4 év). Az I. fokozatban két ízben 4—4 évenként 200—200 korona korpótléka.

Az alistszék új fizetése: Művezető, kompartmentő, mozdonyfőfelügyelő, I. osztály 2400—2800—3200 korona.

Művezető, kompartmentő, mozdonyfőfelügyelő, iroda-allszt, kezelő alistszék, állomási főfelügyelő, táviró főfelügyelő, pályafőfelügyelő, gép főfelügyelő, hidmester, főtávíró, főkalauz, főraktáros, főkocsimester, főkocsivizsgáló, főnyomdász, könyvkötőmester a II. osztályban: 1800—2000—2200 korona, előléptetés a 3-dik 2-dik fokozatból 5—5 év után s az első fokozaton 5—5 évenként két ízben 200—200 korona korpótléka.

Kompartmentő, mozdonyvezető, irodatiszt, kezelő alistszék, állomási főfelügyelő, táviró főfelügyelő, gép főfelügyelő, hidmester, távirókalauz, raktáros, kocsimester, kocsivizsgáló, jegynyomdász, könyvkötőmester, főlappakezelő, ültetvényfőfelügyelő, alagutifőfelügyelő, szertárfőfelügyelő, szematorifőfelügyelő, tűz őrségi főfelügyelő a III. osztályban: 1200—1400—1600 korona, az első fokozaton 5—5 évenként két ízben 200—200 korona korpótléka.

Kompezető, mozdonyvezető, irodaalistszék, kezelőalistszék, állomási főfelügyelő, táviró főfelügyelő, pályafőfelügyelő, hidmester, távirókalauz, raktárfőfelügyelő, kocsifőfelügyelő, jegynyomdász, főlappakezelő, ültetvényvezető, alagutifőfelügyelő, szertárfőfelügyelő, szematorifőfelügyelő, tűz őrségi felügyelő a IV. osztályban: 1040 korona, előlépés 3 év után.

A szolgák új fizetése (az őrszemélyzet kivételével):

Gépkezelő, kazánkezelő, könyvkötő, könyvnyomdász, szivattyúzó, főmozdonytisztító, főkocsitisztító, vonatkísérő lakatos, vizsgálólakatos, kiadó ór és kapus az I. fizetési osztályban: 1300—1400 korona.

Gépkezelő, kazánkezelő, könyvkötő, könyvnyomdász, szivattyúzó, főmozdonytisztító, főkocsitisztító, vonatkísérő lakatos, vizsgálólakatos, kiadóór, kapus, almozdonyvezető, táviró munkavezető, váltókezelő, tolatásvezető, értesítő, hivatalszolga, előfűtő és matrőz a II. fizetési osztályban: 1000—1200 korona, előlépés a 3-dik és 2-dik fokozatban 5—5 évenként 100—100 korona korpótlék két ízben.

Szivattyúzó, kocsitisztító, vonatkísérő lakatos, kiadóór, almozdonyvezető, távirómunkavezető, értesítő, hivatalszolga, mozdonyfűtő, váltóór, kocsirendező, vonatmálhózó vagy fékező, állomásnálhózó, munkavezető ór, lappakezelő, kertészsegéd, matrőz, kocsis a III. osztályban: 700—800—900 korona, előlépés a 3-dik és 2-dik fokozatból 5—5 év után s az első fokozatnál két ízben 5—5 évenként 100—100 korona korpótlék.

E szerint a szolgák fizetése maximumát (1400 korona) megtartja a javaslat, minimumát pedig 700 koronára emeli föl.

Az őrszemélyzet új fizetése: Pályőr, éjjeli

ór. nappali ór. pénztárór. szeriárór. tűzór. sorompóór. kapuór. korlátór. hidór. 540—600—660—700 k.; várakozási idő a 4 ik. 3-ik és 2-ik fokozaton 5—5 év, s az első fokozaton két ízben 5—5 évenként 60—60 korona korpóték.

A női alkalmazottakról is gondoskodik a törvényjavaslat. A női alkalmazottak eddig a fizetési osztályokon kívül csak napi vagy napi díjas állásokat tölthettek be, most azonban rendes kezelőnké nevezik ki őket. Fizetésük a következő: pénztárkezelő 1400, írópép-kezelő 1300, telefontelepítő 1300, tá-író-kezelő 1100, írókezelő 1000 korona fizetés. Előléptetés 3—3 évenként. Az írókezelő azonban csak az esetben léphet elő 3 évi szolgálat után, ha megfelelő minőségű fogva, fontosabb munkárais használat.

Az új lakáspénzek Budapestén: Hivatalnokok: I. osztály 1600, II. osztály 1200, III. osztály 1000, IV. osztály 800, V. osztály 700 és VI. osztály 600 korona.

Altisztek (Budapestén): I. osztály 700, II. osztály 600, III. osztály 400, IV. osztály 300 korona.

Szolgák (Budapestén): I. osztály 400, II. osztály és III. osztály 300 korona. Őrszemélyzet (Budapestén): 300 korona. Kezelőnk (Budapestén): 600 korona.

A törvényjavaslatnak visszaható ereje lesz azon az alapon, hogy bár maga a fizetésrendezés 1904. évi január 1-től lesz érvényes, mégis a várakozási idők folyása az utolsó előléptetés időpontjától számítatván, azok az államvasuti alkalmazottak, kiknek várakozási ideje a folyó évi május vagy november hó 1-éig letelik, a várakozási időnek megfelelő magasabb fizetési fokozatra fognak beosztani. A várakozási idő lejárata után azután a keze és egyszerűsítése érdekében mindenkor május és november hó 1-től fogják számítani.

A fizetésrendezés címén az 1903. évi költségvetésbe fölvevett összegből még meglevő 1,665.000 koronát pótlék gyanánt szét fogja osztani a miniszter, legkésőbb május hó végéig.

Verescsagin öccse Budapestén.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —
Budapest, április 16.

A Petropavlovsk szörnyű katasztrófája után híre jött, hogy az áldozatok között van Verescsagin Vazul, a világhírű orosz festőművész is. A kiváló mester tragikus halála mély megdöbbenést keltett mindenütt az egész művelt világon és az orosz nép gyászában őszinte részvétellel osztoztak az összes nemzetek. A hír megdöbbenés hatása alatt az orosz fővárosban utóbb az a híresztelés kelt szárnyra, hogy nem Verescsagin Vazul, a festő, hanem öccse, Verescsagin Sándor orosz ezredes volt az elpusztult hajón. E hír valódiságát Verescsagin Sándor maga cáfolja meg, amennyiben ma délelőtt Rómából Budapestre érkezett, hogy kormányja megbízásából Belgrádba és Szófiába utazták. Verescsagin csak itt értesült bátyja szörnyű végzetéről s mélyen lesújtotta a szomorú hír. Verescsagin budapesti tartózkodásáról tudósítónk a következőkben számol be:

Verescsagin Sándor első ízben 1892-ben jött Budapestre, hogy bátyjánaak nálunk rendezendő kiállítását előkészítse. Itt tartózkodása alatt mindennapos vendége volt Telepy Károlynak a Műcsarnok műtársának és úgy vele, mint Telepy egész családjával a legjobb baráti viszonyban állott. Az ezredes, aki néhány hétig Rómában üdült, ma délelőtt 10 órakor Budapestre érkezett és miután a vonat csak 2 órakor indul tovább Belgrád felé, felhasználta az alkalmat, hogy régi ismerőseit felkeresse. A vasutól kocsin az Andrássy-úti régi Műcsarnokba hajtatott és ott Telepyt kereste. Felvilágosították, hogy a Műcsarnok már nem itt van és erre kocsin folytatta útját a városligeti új Műcsarnok felé. Fia, egy 14 éves nyurga ifjú szintén vele volt.

Az ezredesen lekete, szörős szövetből készült hosszabású ruha volt, míg a fia francia szabású könnyű ruhában utazott. Az új Műcsarnok elé érve, az ott levő szolgától Telepy után tudkozódott. A műtáros éppen

a képesarnokban foglalatoskodott, amikor jelentették neki, hogy egy németül beszélő ur keresi. Telepy Károly a kőzte és Verescsagin között lefolyt találkozását a következőképpen beszéli el:

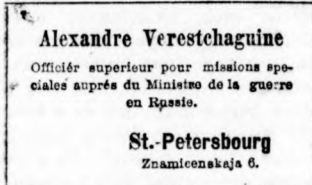
A szolga értesítése után kimentem az előcsarnokba és ott egy magas, kissé kővér urat találtam, aki midőn kijöttem, mosolyogva lépett elélem:

— Jó napot, kedves Telepy ur! Ismer-e még?

Megvallom; én bizony nem ismertem meg és azt feleltem:

— Bocsanatot kérek, de én bizony már nem emlékszem, kihez van szerenósem.

— No, majd segítetek egy kissé — felelt és tárcájából a következő Névjegyet nyujtotta át nekem:

— Oh ön az, kedvesem, bizony nem ismertem meg. Midőn utóljára itt volt, hát mi tüpés-fagadás, fiatalabb volt. Amint látom, a torzonborz szakállt is felcsérelte a franciás hegyes szakállal.

— Bizony annak már jóideje. Akkor még fiatal ember voltam. Ez a fiam.

— Honnan jött?

— Rómából. Néhány nap előtt távirati utasítást kaptam kormányomtól, hogy azonnal utazzam Belgrádba és onnan Szófiába. Hogy van a kedves családjá? Sokat gondoltam önökre. Mondja meg a kedves leányának, hogy tudom ám még azt a nótát: *Ritka árpa, ritka buza, ritka rozs...* Sokszor dudolgattam odabaza és tudja mire jöttem rá? Hogy ez a dal felette hasonlít a cserkesz-indulóhoz. Annak is egészen ilyen a beosztása és a dallama. Nos, jöjjön velem, szeretnék ismét olyan jó magyar ételeket ennél pörkölet vagy galyást.

— Igazán sajnálom, de nem mehetek — annyira el vagyok foglalva...

— Kár, — no de beszéljen, mi újság?

— Inkább ön mondjon újságot. Igaz hogy a szegény mester oly szerenósele nélkül járt?

— Ki? A bátyám?

— Igen!

— Hogyan?

— Hát ön még nem értesült róla? Nem olvasott újságot?

— Nem! — Én utközben egyáltalán nem szoktam olvasni és Rómától egészen Budapestig nem volt lap a kezemben. Mi történt?

— Az összes lapokban az áll, hogy a Petropavlovsk hadhajó felrobbant és Makarov tengernagyon kívül az ön bátyja és néhány száz ember — elpusztult.

— A Vazul! — Lehetetlen! — mondotta megdöbbenve.

Erre megmutattam neki a magyar és német újságokat és megmagyaráztam neki azt a szomorú összefüggést, amelyvel bátyja neve a lapokban szerepel.

Az első percben nagyon le volt sujtva, majd erőt vett magán és így szólt:

— Azonnal táviratozok és megtudom az igazat. Nem, nem hiszem, az egész csak kaosa lesz.

— Hát ön nem tudja, hogy ott volt-e a hajón a bátyja?

— Nem! Mi nagyon ritkán érintkeztünk és nem tudom, hogy hol tartózkodott az utóbbi időben. Azt tudom, hogy Makarovnak jó barátja volt.

— Nagyon sajnálom, hogy éppen tölem értesült a szerenóseleinségről.

— Oh én előre tudtam, hogy a japánok nagy galibát fognak okozni. A háború kit-

rése után három cikket írtam a pétervári lapokban, amelyekben figyelmeztettem a kormányt, hogy nem kell a japánokról kicsinylőleg vélekedni. Tudnak azok egyebet is, mint csontot faragni. Én ismerem őket és mondatom, jó katonák. — Vajjon lehetséges-e? — kérdezte később elmerengve. — Szegény Vazul!

Ezután ismétellen hívott, hogy jöjjen vele ebédelni. Szabadkozásom után azt kérdezte:

— Hová menjek ebédelni?

Én a Vampetcsert ajánlottam neki, erre kezet fogott velem és így szólt:

— Üdvözlöm a kedves családját, kérem minden egyesnek tiszteletemet átadni. Isten áldja meg, kedves barátom, sok szerenóset.

— Sok szerenóset önének, kedves ezredes ur.

— Köszönöm, ez most ránk fér — felelte, miközben beült a kocsiba és a vendéglő felé hajtatott. A vendéglőben Verescsagin pörköltöt és lort rendelt, amit jó étvágygal elfogyasztott. A fiának nagyon paprikás volt az étel és az ő számára sültet rendelt. Etközben többször idegesen az óráját nézte és alighogy ettek, gyorsan fizetett és a kocsival a főpostára hajtatott, ahonnan hosszú sürgönyt küldött a pétervári hadügyminisztériumnak. A választ majd csak Belgrádba fogja megkapni, ahová a délután két órakor induló gyorsvonattal utazott.

A mosónőkről.

Minthogy a jövő héten két napig nem lesz víze a fővárosnak, a pesti oldalon az összes kézi és gőzmosó-intézetekben vasárnap is dolgoznak.

Kik mosni intézetbe járnak, Dolgozhatnak tehát vasárnap.

És amiért ők élnek-halnak, Keményítenek majd s vasalnak.

Megtisztul mind az ing s a gallér, Legyen nyugodt minden gavallér.

Akit mindenki félve tisztel, Gondolt reánk a jó miniszter.

Egy tollat két tenába mártott — Mely büszkén s tartóában állt ott =

Gondolkozni kezdett serényen, Törte fejét két, három éjen.

Amig az eszmét megtalálta: S a vízről rendeletet gyártta.

Vasárnap hát a pucérájba' Teki ő, vasaló nem lesz árva,

Munkáikédek majd mind keményen; Vasárnapon s vasárnap éjen

Ma este az utcákat járva Elém jött három munkásányka

Némán mentek a langyos esten (Ritka az ilyen este Pesten!)

Egy gond győlölte mind a hármat: „Ó mért is lesz holnap vasárnap?!“

FŐVÁROS

(*) Az elhunyt belga királyné ajándéka. *Mária Henrietta*, az elhunyt belga királyné — mint megirtuk — végrendeletében Budapestnek hagyta szülei arcképét. A végrendeletnek erre vonatkozó része így szól:

Szereltem szülővárosomnak Budapestnek hagyom atyámnak: József főherceg nádornak egy arcképét és szeretett anyámnak: Dorothea főhercegnőnek egy arcképét, amely

kép a laeteni kastélyban levő hálószobában található.

A tanács azt a javaslatot tette a szerdai közgyűlésen, hogy a képeket kegyeletes hálával fogadja el s háláának jegyzőkönyvében adion kifejezését. Továbbá írjon fel a belügyminiszterhez, hogy a külügyminiszter után küldesse meg a képeket a fővárosnak.

(*) **A vizsgáló.** Ma Rudnay Béla rendőrkapitány is adott ki rendeleteit, amelyben figyelmezteti a közönséget, hogy legkésőbbben *április 18-án éjfélkor* valamennyi ingatlan házi vezetékeinek az utcai csapját el kell zárni *s április 21-én hajnali 3 óra előtt* kinyitni nem szabad. A házi vezetékek csak a pesti oldalon kell elzárni. A budai oldalon a vízszolgáltatás zavartalan lesz, ott tehát nincsen szükség sommiéle küön intézkedésre.

(*) **Adókövetés.** Az V. kerületi előjáróságnál az 1903-ra fizetendő egyes adók kivételése és egyenlőtlen előírása már befejeződött nyert. Azokat az adózókat, akik adókönyvekkel már el vannak látva, felhívja az előjáróság, hogy adókönyveiket az 1903. évi adóelőírásokkal leendő kiegészítést végezt az V. ker. előjáróság adószámiviteli osztályánál (Szalay-utca 8.) legkésőbb 1904. évi április hó 30-ig mutassák be.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Nemzeti Színház. A modernnek és klasszikusok gazdag játékrendjébe immár a *Don Quixote* halhatatlan íróját is bekebelezte a Nemzeti Színház fardhatatlan igazgatója. Ma Cervantesnek egy rendkívül emés, pa kos improvizációt látunk *Csodaszínház* címen. Az egész mindössze huszónöt percig tart, de ebben a rövid apróságban hatalmas szatíra vet széles villámlást az emberi természet kacagnivaló gyöngeségeire. Egy ripacs színgazgató, Chantulla, akinek a társulata a direktornéből, Chirinos asszonyságból és egy száll hegedűsből áll: csodaelőadást rendez valami spanyol községben. A község eliteje vesz részt az előadáson: a főbíró a bíró, a községi tanácsos, a községi írnok s két kisasszony, a bíró s a tanácsos leányai akik közül az utóbbi jegyben jár a törvénységi írnnakkal. Éppen ennek az eljegyzésnek a tiszteletére üti nyelbe a csodaszínház produkcióját a tur angos igazgató, aki elhítteti a nézőt, hogy a csodaelőadás mutatványait csak azok láthatják, akik törvényes ágyból születek. A s inpad üres, az igazgató nem mutat semmit, de hangosan kiabálja, hogy most az erős Sámson dönti össze a fűszteusok palotáját, most vizes szuhog alá, most tehér egerek szaladnak szerességét, most vadbika száguld öklelő szarvakkal, most Heródiás táncol finom gráciával a színpadon. A nézők nem látnak semmit, de egyik sem valja be az igazat, nehogy rája süljön a fáttyuszármazás. Valamennyi bálmul ijedez, gyönyörködik és a községi írnok még a színpadra is fölpattna, hogy a nemlétező Heródiással egy fandangót leísen. Végül bejön egy színtekatonka-ember, aki becsületesen megmondja, hogy ő bizony nem lát semmit az egész komédiából. Ennek azután mind nekiesnek és guyonosan a szemébe vágják, hogy becsületesen fáttyu. Verekedve oszlanak szét. A fufangos direktor pedig rohan a kocsmába hamis életéppárjával, hogy elmulassa a bekasszalt öt aranyt. Ez a kis rögtönzés duzzad a pszichológiai igazságtól. A Nemzeti Színház művészei kitűnően játszótták: *Róssahegy* a direktort T. Deli Emma a direktornét (spanyol jelmezében nagyon szép volt), *Gál, Molnár László, Hetényi, Náday Béla* a bamba hatóság tagjait, *Paulay Erzsé* és *Várdai Aranka* a leányokat, *Szöke* a cincogó hegedűst. A darabocskát spanyol eredetűből Szalay Emil sikerűten fordította le. A *Csodaszínház* után Molière *Dandin Györgyét* adták új betanulással. Ebben a keserű komédiában *Gabányi Dandinje* komo y studiumra vallott. Finom vonásokkal jel ezett *T. Viváry Mariska* mint Ange ique; a *Sotenville* házaspárt *Náday Ferenc* és *Helvey Laura* a szobaleányt *Nagy Ibolya* játszotta mulatságosan.

** Le Bargy vendéglátéka. A Théâtre Français kitűnő tagja, *Le Bargy*, ma lépett fő először a Királyszínházban. A nézőtér nem telt meg egészen. És ennek a természetes magyarázata az, hogy *Le Bargy* híres színész ugyan, de nem világhírű. Nincs meg az a nagy nimbusza, amivel a starok európai körutakra kelnek. Nálunk Budapesten nagyon kevesen hallották a híret *Le Bargy*nak. S még egy okot említhetünk, A Français kitűnő tagja nálunk ismeretlen, sohasem adott francia darabban lépett föl. Lavedan 3 felvonásos színművet, *Le marquis de Priola* a főváros színházai közül egyik sem szerezt meg. A közönség nyilván attól tartott, hogy a gyorsan pergő francia párbeszédet nem fogja megérteni. Ezért ma csak azok látogattak el a Királyszínházba, akik feltétlenül bíztak a francia nyelvstudományukban. Sőt még ma is többségben lehettek a nézőtérön azok, akik inkább abban gyönyörködtek, hogy milyen felséges nadrágra, irakkja, mellényre van *Le Bargy*nak és milyen szuverén eleganciával költi meg a nyakendőit a francia dikciónak ez a kiváló mestere. *Le Bargy* ma egy *Priola* marquis nevű szalon-Don Juant ábrázolt. Ez a haszontalan ur aki egész életét bujálkodással tölti el és hitvány sikereiből jogomet merit arra hogy szemtelen cinizmussal nézze le az asszonyokat: kétségtelenül szellemes, bájos ember és elsőrangú caueour. A romlóságnak ezt a charmeját, a cinikus csábításnak ezt a finom művészetét ki lehetett érezni a francia vendég minden szavából. De nemcsak a tárgsalgása virtuóz. Játéka is nagyon érdekes és drámai erejű abban a jelenetben amikor idegbéneltan omlik a fia karjai közé. A közönség óránken tapsolta *Le Bargy*t és nagyon türelmes volt a vele járó francia színészek iránt is. Csak a rengeteg hosszú felvonások között hozták ki egy kicsit a sodrából. A *Priola marquis* előtt egy *Cotillon* című apróság játszóttak, szintén Lavedantól, de *Le Bargy* nélkül. Coquelin sokkal bőkezűbb volt, amikor itt járt.

** Bizanc Hercege Ferenc *Bizanc* című történelmi színművének pénteken lesz a bemutatója a Nemzeti Színházban. Az újdonság szereposztása a következő:

Konstantin császár — Beregi Iréne császárné — Jaszai Mari, Demeter nagyherceg — Ivánfi, Tamás nagyherceg — Hetényi Olga nagyhercegnő — B. Leikei H. P. trarcha — Szacsavay, Notarasz — Gyenes Spiridon — Náday Ferenc Leonard — Paffy, Laszkárisz — Horvath Lizander — Dezső, Iratész — Gabányi Árpád, Zandba — Helvey Laura, Giovanni — Mihálfi, Herma — Török Irma, Achmed — Petnes, Lala Kalib — Gál, Anna — T. Viváry M. Zoe — Páluy Erzséke, Dukasz — Bakó Korax — Róssahegyvi, Murafoosz — Boross, Matteo — Körösmező, Polca — Abonyi, Nerio — Mésszaros, Kalmár — Latabár.

** A Vigaszínház műsorát a jövő héten is teljesen a *kiváló férje* tölti be amely oly fényes sikert hozott ugy a színház művészei számára, mint vendégének, *Kury Klárának*, aki *Xanrof* énekes vigjátékának női főszerepét játsza. A közönség esteről estére ünnepli *Kury Klárát* minden daát öbözör is megújra és a felvonások végén színtalanszor kitapsolja. *Nikó Lina, Hegedűs, Tanay Tapolczay, Vendrei és Balassa* a jobb szerepekben méltán résztvevők a nagy sikerben.

** Nepszínház. A jövő héten szombat estig a *Kornevilei harangok*. Planquette regényes operettje megy Szombaton Kont József *Szabanca* kerület ismét a Nepszínház műsorára a következő szereposztással: Özevgy Meunerné — Hegyi Aranka, Eliz, Józsi unokái — Szamosi Elza Komlóssy Emma Bizot ezek gyámja — Kovács Mihály, Morin nugalmasított tábornok — Szirmai Imre, Emma, fia — Raskó Géza, Morin báróné — Szentmiklóssy Irén, Durand újszeres — Ujvári Karoly, Rendőriszt — Páman Ferenc.

** Egressy Ákos bucsuja. A Nemzeti Színház régi, érdemes művésze Egressy Ákos több mint ötvenévi színészi működés után melből harmincöt évet a Nemzeti színház kötelékében töltött el, végleg visszavonul a

színpadtól. Bucsufellépése hétfőn, április 18-án lesz a *Macbeth* cmszerepében, amelyben a művész egyik legnagyobb sikerét aratta.

** Kis Színház. A Kis Színházban ma nagy sikerrel mutatták be *Urak Dezső A segésvári útközveti* című látványos darabját. A közönség elhalmozta tetszésével a szerzőt s a szereplőket akik közül Somlár, Novak és Vágó tüntek ki.

Nyiltter.

Nátha ellen az új nátha-aether, a Forman használandó. Orvosok által többszörösen és szm ényi náthaellenes szernek előismerve. A Forman a Mentholnak chlormethylaetherje. Könnyűnáthánál a **Forman-gyapot** használandó, acagja 40 fillér. Erős náthánál orvosi rendelethe, a Forman-pasztillák egy szagolávegesből való felszívás utján.

Hatása meglepő

és kezdődő bajnál egyszerűlván elmaradhatatlan. — Kapható minden gyógyszerárban. 121

Huzás visszavonhatatlanul május 28-án

Erzsébet-árp sorsjáték Egy sorsjegy
Főnyeremény **100.000** ára **1** korona.
korona értékben.
Geifeld József bankháza, VII., Károly-körút 1. sz.

A vizsgáló alkalmából ajánljuk a metalt

AGNES

forrást, mint terméketes, szm avdus svanydrút, kitűnő érendi, élvezeti s borvino készítőnek fő részére

10/10 literes palackban 36 f.-ért

az úres palackoknak visszavételéi Ára 8 fill.

s így a víz csak 88 f.-be kerül.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

A metalt Ágnes-forrás kútjával.

10 palackot hához szállít a forráskút: **Édeskuty L.** csász. és kir. udvari szállító Erzsébet-tér 8.

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN szanatoriuma és vizgyógyintézete

felmentek és sylverek száma. **Abbaziában,** közelvén a tengervíz, saját szobadróttal, Csillókban, a szm ifjúságnak és a gyökneknek egészségtelny nyári üdülőhelye. Gyer mekék 6 éven fölül kíséret nélkül is felvételnek.

A MAGYAR VACUUM CLEANER szab. lakás- és szőnyeg pormentesítő vállalat

BUDAPEST, V., Nádor u. 17.

Ezenre közhírre teszi, hogy 1904. május hó 1-jétől kezdve VII., **Hernád-utca 51.** (Damjanich-utca sarok) szám alatt

nagy szőnyeg és függöny megóvási telepet létesít.

Telefon: 47-57.

Dr. A. Wittek, Graz, Merangasse 26. Telefon 594.

Gyógykezel *hátgerinc és végtagok görbületét, szagorodott és ludaipait,* valamint *az izületi lobok* minden fajtáját stb. Saját műterem *Hessing-téle corsettek* és készülékek számára. Prospektus ingyen.

A Kristály-forrás ásványvíz ára a vízvezeték bajok egész ideje alatt változatlan. Est több oldalról hozták intézett kérdés folytán közlésmérés hoztuk. **Szt.-Lukácsfürdő Kútállalat Rt.-T.**

Nyilatkozat!

Rólam egyes lapokban oly közlemények jelentek meg, melyek alkalmasságra arra, hogy úgy személyemnek, mint illetémeimnek jó hírnevét aláássák. Hirlapi polemikába bocsátkozni nem akarok és épp azért rövidesen csak annyit jelzek — és az elég — hogy ez ügyben az erre illetékes bíróság fog határozni, melynek döntését nyugodtan várom, mert az nekem méltatlanul szenvedett megaurcoltatásomért teljes elégtételt fog nyújtani.

Blum Sándor.

KRONSTEINER-Féle új 80 különböző minta, vizsló keretes, mosható, viharmentes, tűzálló, zománcozott, csak egyszerű mázolás, jobb mint az olajfestés. Legjobb festék homlokzatra, beltérre és műanyagokra is. Egy négyzetméter ára 2 es fél krajcár. — Meglepo eredmény. — Viharmentes homlokzathoz, másod- és olajfestéssel azonos, 49 minta, kilogramja 12 krajcár. Kérjen ingyen próbaküldeményt mintakönyvvel s. b. — WIEN, XII., Kronsteiner Karoly, Hauptstrasse 120.

(Az a rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem akajáért nem felelő a szerkesztőség.)

MŰVÉSZET

Nemzeti Szalon.

Budapest, április 16.

Holnap délben nyitja meg *Derzeviczy* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter a *Nemzeti Szalon* tárlatát. Egy érdemes, derék rajzstánár. *Szemlér* Mihály gyűjteményes kiállításán kívül vagy másélszáz kisebb-nagyobb műtárgy függ a jól ismert termekben. Többnyire ugyanazon kezektől, melyeket a Képzőművészeti Társulat kiállításáról ismerünk. Az intímabb termek tiszta-e vagy az első tavaszi napnak verőfényes ragvógása, mégis mintha a jól ismert vonások valamennyire más arculatot tükröznenek vissza. Amoda a komolyabb, a megfontoltabb mondjuk a grand-art-szerűbb dolgait küldik a piktorok; ide a kisebb-szerű, könnyedebben odavetett vásznait. De a komolyság nem mindig művészet s a megfontoltság sem mindig illet: úgy esik, hogy eme kis vásznak sokszor több derűt több közvetlenséget, az odavetett vorisok több beülő igazságot hirdetnek, mint ama nagyok.

Az a vásárhelyi fiatal ember (nem tudom, hogy egészen fiatal-e), *Tornyai* János, akinek *A juss* című képét a multkor díszérettel emeltük ki, egy csomó képével itt fejt ki az egész erőjét. Táj- és figurális képeket állított ki, megannyi dokumentumait, hogy komolyan készült a mesterségéhez. Úgy látszik, a franciákhoz járt legtöbbet iskolába, egyik tájképéről legalább világosan azt lehet leolvasni, de azért meg tudott maradni magyarának s koncepcióiban magyar érzés ihletti meg. A keze még nem mindig hajlik elég lágyan, vonásai nem mindig egészen biztosak de annál zölésebb az esetje s barna tónusaiból egy-egy igaz hangulatot tud kibozni. *Némódi* diplomája tán a legkésőbb s legbeszédesebb képe valamennyi között s karakterben ritka jól tudja a magyar típust visszaadni. A fiatalok, hogy most már végozzunk velük, egyébként is elég jól és liberálisan vannak a tárlaton képviselve, kezdve *ifj. Berkes* Antalon, aki egy városligeti részletet nagyon is Carrièreesen érzett egész *Sándor* Béláig, akinek *Virrasztás* a kissé nagyon is vieuxjeu. Nem szabad ily fiatalon máris olyan öregnek lenni. Közöttük foglalnak helyet *Gulácsy* Lajos, akit a firenzei primitívek ihlettek meg *Vörös* Ernő, akinek *Erős* estje a harterős nyáj al nem igazság nélkül való és *Schütz* Julosa merészen beállított falurészlete, bár Dachauának aigha lesznek ilyen ázszosan égett színei, végül *Arkay* István *Ósi alkonya* is, aki azt hitte, hogy egy zöldes sárga alapozással meg lehet tréfálni a közönséget. Hisz kétségtelen, hogy akart mondani valamit, de mint a dadogónak, nyelve hegyén

akadt a hang. Illek előbb beszélni tanulni, aztán szónokolni.

Az értékesebb dolgokat a régibb mesterek küldték. *Bihari* Sándor egész sor a szolnoki képet küldött, erős, jellegzetes népstudiumokat, főnoman (eztől tájképi részleteket, amazok közül *Parasztleányának* úde. friss színei, ezek közül falurészletek hának legerősebben. *Márk* Lajos egy sok erővel festett női aktot állított ki, a sötét alafestésből a barnás csillogású fehér test ólesen válik ki. Nagy gondal és megosnálva s a részletekből sok finomság érzik ki. *Boruth* András *Vén csavargójának* a beállításá értékes, bár mintha a tiszteletreméltó Velasquez már el esette volna előle ezt a mozdulatot. De azért jól van gondolva s színen találó. *Knopp* Imre *Siestéjét* vétek volt üveg a á tenni; az üveg csillogó játéka megren a azt az egész hangulatot, melyet a művész különben olyan jól eltalált, a néma zavartalan oszndet. Erős érzés van a *Regi Jesuita lépcsőjében* szalalak nélkül, melyek kissé novellisztikussá teszik, tán még erősebb lenne. De a közönségnek is kell engedményeket tenni. Hyde parkbeli miniatüreiben a nagy perspektívát elég jól szorította a kis téren össze. *Katona* Sándor az ő csillogó, barna színeit ragyogtatja látrai képein s egy egy részleten erősen érezteti a hegyek levegőjét. *Kézdí-Kovács* László majdnem szentimentál s az ő gyöngéd, finom tónusaival, *Ósi dala* a vörös sárga színeknek egész szelozsmája. *Keményfi* Jenő Dunavarsányi részlete és *Faluvege* mind erősebb vonal- és színjelzetről tesz tanuságot, tónusai tisztábbak, érzése erősebb évről évrő *Neogrády* Antal az ő ismeretes hangulatu tájképeit küldte, a hangulatok ismerősek, de kedvellek is, *Enyhe* István még erő is nyilatkozik az olvadékonny hó színeiben. *Pörge* Gergely ügyes, hangulatos miniatürejei sok vevőt fognak csábítani.

Két termet *Szemlér* Mihály hagyatéka tölt meg. Derék, jóra való embernek az igyekezetes munkái s nem minden történelmi érdek nélkül valóik. Nyomjelzői a magyar művészet izzadáóság kapasszkodásának. Itt *Hogarth*, ott *Teniss*, itt *Markó*, ott *Lotz*, — technikai készség dolgában az utódok mindenestre már tovább tartanak, de vajjon nem minden kiállítás egy egy divatos vagy érdemes külföldi mester hatását érezteti-e? Gondoljunk vissza anno 60-re és 60-ra s akkor nem fogjuk *Szemlér* Mihályt nagyon lebecsülni.

(Sz)

IRODALOM

○ Magyarország történelmi emlékei. A millenniumi kiállítás legszebb és legérdekes része a történelmi csoport volt. Ezeréves történelmünk minden egyes korá képviselve volt itt becses, nagyértékű relikviákkal. A csoport rendezői természet fáradsággal szedték őket össze muzeumokból, családi gyűjteményekből, templomokból s nem egyet a külföldről hoztak háza. Ezt a gyönyörű kiállítást, amelynek kisebb kiadásának Parisban is oly nagy sikere volt, ezt a nagyszerű alkalmat, mely összehozta történelmi korszakaink oly sok becses ethnografiai és kulturtörténelmi kincsét, nem szabadott elszalasztani. Meg kellett örökíteni e nagybecsű kiállítást a maga teljességében. Persze ez is rengeteg feladat volt. *Szalay* Imre, a *Nemzeti Múzeum* kiváló igazgatója vállalkozott rá. Nagy munkájának eredménye most látott napvilágot: két óriási kötetben. Ez a két könyv — kitűnő kortörténelmi tanulmányok kíséretében — rowek reprodukciókban, színes és szintelen litografiákban magába foglal a történelmi kiállítás anyagának legértelmesebb részeit. Megtalálunk a két könyvben minden jellemzőt Szent István korától egészen az a kortáráig visszafelé. Történelmi írott em-

lékeinknek remek akzimillit. az ötös művészetek bámulatos átkötésaf, esodás papírúhák képeit látjuk magunk el'it elvonulni. A magyar renaissance nagyszerű emlékei: legyverek, templomi képek, arcképek, ékszerék, presétek és oklevélek pazar bőségben tárulnak az olvasó elé Zenei és irodalmi emlékeinknek szintén gazdag tárháza ez a két gyönyörű könyv. *Szalay* Imre valamint nagy munkájának többi társai — akik az egyes korok történelmi képeit adják kilünő tanulmányokban — igen nagy szolgálattal tettek e könyv megszerkesz. ósével. Mert a mellett, hogy objektív, értékes történelmi művet alkottak, a korok kultúráját, legautentikusabian ismertető művészeti és építészeti alkotásait is elének tárják.

SPORT

*. **Football** A prágai *Deutscher Fussball Club* és a *Posta* és *Távirádszolgálatok Sportegyesületének* csapatai mérköztek ma délután a millenniumis verseny pályán. Mindkét csapat 1, de különösen a prágaiaktól — kik internacionális mateheken kitűnő eredményeket értek el — más játékot vártunk, mert a mai egyáltalában nem első klasszis csapatok mérkőzésének képét nyújtotta. A prágaiak játékán még átszállant néha az összájátéknak némi nyoma, de a postások csatlársora olyan fejletlen, össze-vissza játékot mutatott, hogy csak két kitűnő hátrvédjüknek köszönhettek, hogy nagyobb vereséget nem szenvedtek. A mérkőzésben általában a prágaiak voltak fölényben, a postások nagyon lassan mozogtak s különösen eleinte olyan nem-tördőmséggel játszottak, hogy a közönség az érthetetlen játék miatt gyakran hangos kifejezést adott elégedetlenségének. Az első félidőben a szélel játszó prágaiak állandóan támadva nem tudnak eredményt elérni a postások kitűnő véde me ellen s csak a második félidő vége felé sikerült a balösszetőknek a jobbszélső által szépen centerezett labdát a kapuba juttatni. A Postások most erős játékba kezdenek, hogy a kapott goalt visszahozhassák, de a heves ostrom dacára sem tudnak eredményt elérni. Végeredmény tehát 1:0 a prágaiak javára.

*. **Galamblövészet** Az országos magyar vadászverseny által rendezendő galamblövészet vasárnap délután három órakor kezdődik az Ó Buda mellett lévő Római-tűrdőben. Nevezni lehet a helyszínre.

*. **A Nemzeti Sport** kritikai áttekintést közöl a testedző sportok jelenlegi állásáról. *A vivósorban* *Kivichoffer* akadémiájának jelentőségét s az egyetemi kardvívóbajnokságot tárgyalják szakzszerű cikkeik. Rendkívül fontos atletikáknak néve a Magyar Athletikai Szövetség hivata os közleménye, amely rövid vázlatát atletikánk mult évi haladásának.

*. **A bécsi lövészenyek.** A holnapi bécsi versenynapon két érdekes futam szerepel. Az egyik a Ksbér-verseny, a jövő héten döntésre kerülő *Triál stakes*-nek amolyan próbája; a más k a 20.000 koronával dotált államdíj. Az elsőben: *Augur*, *Hadur*, *Keringő*, *Moha*, *Sommerfrische* és az *Üchtrite*-istálló küldöttje mérhetik össze erejüket. A tavalyi formák alapján a háromévesek ez első futamában *Augur* bír első esélyivel és ellentét *Milne* mester gondozottjaiban kereszük. Az idén már szerepelt lovak közül figyelemreméltó írmát mutatott *Keinigő* és mint-hogy hre jár, hogy *Fon amie* és *Csipő* távolmaradnak a startból, a *Degenfeld*-mén az, mely kétségessé teheti *Augur* győzelmét. *Sommerfrische*, *Hadur* és *Moha* csak küldöldai esélyrel bírnak és esetleges győzelmük meglepetesszámba menne.

Az *Államdíjban* *Monte Christo*, *Sorrento*, *Elpenor* és *Nemes* ta á koznak. A *Deyer*-istálló mnesen formában és így *Nemes* erőlye esükken. Közben tavaly *Kottingbrunban* *Elpenor* könnyen verte és így már a *Springer*-ménnel szemben sem volna esélye *Sorrento* a St.

Legerben olyan formát mutatott, hogy C pé-
szen átszámítva feltétlenül tartja *Elpenort* és
ha az istá lőről nem keringenek minduntán a
rossz hírek, a hercegi istálló jelöltje bírná első-
sorban bizalmunkat. Monte Christo tavaly ősz-
szel megverie már *Sorrentot* és bár ezuttal az
utóbbi jobban áll súlyban, mint akkor, mégis
Monte Christóban véljük a nyerőt megjönni,
részt a formák, másrészt a javulásáról szóló
hírek alapján. Az egyes futamokra a követ-
kezőket jelöljük:

- I. Tolo - Spinger-Istálló.
- II. Lottó - Medve-Jankó.
- III. Angur - Keringő.
- IV. Monte Christo - Sorrento.
- V. Royal Flush - Milne Ist.
- VI. Applaus - Donnervetter.
- VII. Elle de Deols - Gyopár.

marékkal összehasonlítani magát minden po-
litikusra nézve izésteien dolog volna. Ez
azonban nem ok arra, hogy utódját támad-
ják. Azután a birodalmi kancellár fizetése
címét elogadták.

Közigazdasági táviratok.

Bécs, április 16. (A *Budapesti Napló* te-
lefonjelentése) Eladatott buza: 79 kg. urasági
áru 8,45 K. Tornóóról, 78 kg. 8,35 K. Po-
zsonyból, 77 1/2 kg. 7,60 K. B. Gyarmatról.
Rozs pesmegvei 6,70-6,80. B.-Gyarmatról
6,25 K. Ipóltságáról 6,30 K. Pápáról 6,12 K.
Tengeri 5,50-5,60 K. Zab minőséghez képest
5,50-6,15 K., válogatott 6,80 K. *Lisztben*
üzleti viszonyok nem javu tak. *Korpa* készlete
csökkent s ennek következtében jelentékenyen
drágább lett.

Bécs, április 16. (A *Budapesti Napló* tudó-
sítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok
a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 433,25.
Magyar hitelrészvény 761.—. Angol-Osztrák bank
280,50. Bécsi bankgyegetlet 515.—. Union bank
521.—. Länderbank 425,57. Osztrák magyar Állam-
vasut 425.—. Déli vasut 81.—. Elbavölgyi
vasut 45.—. Északnyugati vasut részvény —.—.
Dohányrészvény 346,50. Riman. urányi vasmű 459,50.
Alpesi bányarészvény 413.—. Májusi járadék 96,85.
Magyar korona.áradék —.—. Osztrák koronajáradék
98.—. Lombard 132,75. Török sorsjegyek 117,26.
Német birodalmi márká 117,26. Napoleon'dor 19,08.

Berlin, április 16. (Gabolanozsde.) *Euz-*
másra —.— márká (—.— korona), júliusra
172.— márká (10-10 korona), — *hozs* másra
—.— márká (—.— korona), júliusra 138,25
márká (8-12 korona), — *Zab* másra 125.—
márká (7-34 korona), júliusra 120.— márká
(7-8 korona), — *Tengeri* amerikai mixed máj-ra
110,25 márká (6-48 korona), júliusra 110,75
márká (6-50 korona), — *Spiritusz* 70 márká
(ártolyam 117,40 korona per 100 márká.)
Irányzat: lanyha. Idő: szép.

Berlin, április 16. (Zárlat.) 4 1/2% papír-já-
radék —.—. 4% ezüst-járadék 99. C. 4% osztrák
arany-járadék —.—. 4% magyar arany-járadék
100,25. E bevölgyi vasut —.—. Osztrák hitelrész-
vény 2 2/40. Magyar koronajáradék 98,40. Déli vasut
14,10. Osztrák magyar Államvasut 138,50. Károly
Lajos-vasut —.—. Kassa-oderbergi vasut —.—.
Orosz bankjegyek 216,10. Bécsi váltóár 85,25. 4% új
orosz kölcsön —.—. Magyar vasuti beruházási köl-
csön —.—. Török dohány részvény —.—. A pesi
bánya részvény —.—. Olasz járadék 103,50. Disconto
Commandit 133,75. Magyar hitelbank —.—. Általa-
ános vilámisségi Edison 214,50. Denamit Trust
171,75. Gelsenkircheni 211.—. Harpeni 166,50.
Laurakohó 238,25. Az irányzat szívd.

Berlin, április 16 (Estiforgalom) 4% os
magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék
98,40 Osztrák hitelrészvény 201,90. Osztrák-magyar
Államvasut 138.—. Déli vasut 14.—. Északnyugati
vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bank egy
késziénz 216,10. Buscht ehradi —.—. Orosz bank-
jegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, április 16. (Zárlat.) Osztrák-magyar
Állami vas ut —.—. Uj török konzol 83,50. Egyiptomi
járadék 108,50 Osztrák Länderbank —.—. Parisi
bankrészvény 1095.—. 3% os francia járadék 97,30.
4% os spanyol járadék 83,15. 3% os új törleszthető
járadék —.—. Crédit foncier de France 680.—.
Alpesi bányarészvény —.—. 4% os 1890. román
kölcsön —.—. Gurög kölcsön —.—. Váto O asz-
országra 2/10. Váto Amsterdamra 209,06. Váto
Brüsszelle 1/4. De Beers 45.—. Chartered 57.—.
5% os bolgar kölcsény 410.—. Magyar arany-
járadék 100,75. Déli vasut 85.—. Váto Londonra
25,35. Osztrák a anvjáradék 100,50. Török sor-jegy
122.—. Meridional vasut 721.—. 4% os olasz járadék
103.—. Otman-bank 577.—. 3/2% os francia já-
radék —.—. Osztrák földhitelezet 1322.—. Déli
vasuti elsőbbségi kötvény 317,50. 4% os 18. román
kölcsön —.—. Dolányrészvény 371.—. Váto Béce-
re 103,75. Váto német pincokra 121,65. Ro 123.—.
East Rand 190.—. Rantiontén 74,50. Magyar jel-
zálogbank 533,57. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, április 16. (Zárlat.) 4 1/2% os
papír-járadék 100,70. 4% os osztrák arany-járadék
101,80 4% os magyar aranyjáradék 99,5. Osztrák
hitelrészvény 202,50. Osztrák magyar Államvasut
138,50. Északnyugati vasut 104,50. Buschtadi
vasut —.—. Londoni váltóár 206,47. Bécsi bank-
gyegetlet 130,80. Vilámisségi kötvény —.—. 3% os
magyar aranykölcsön 84,30. 4 1/2% os ezüstjáradék
100,0. Osztrák koronajáradék —.—. Magyar
koronajáradék 98,45. Osztrák-magyar bank 110,75.
Déli vasut részvény 14,05. Elbavölgyi v vasut 103.—.
Bécsi váltóár 85,25. Parisi váltóár 813,16. Unobank
részvény —.—. Alpesi bányarészvény 207.—. Az
irányzat szívd.

New-York, április 16. (Terményfésde.) (Zár-
lat.) *Gyapok:* New-Yorkban helyben 14,40 (14,4).
Áprilisra 14,02 (14,18) júliusra 1,32 (14,46) New-
Orleansban helyben 14,10 (14,10). — *Petrokum:*
Stand white New-Yorkban 8,40 (8,40). Stand white
Philadelphában 8,35 (8,35). Refined in Cases 11,10
(11,10). Credit Balances at Oil City 1,65 (1,65).

Zsir: Western steam 7,95 (7,05). Robe és Brothers
7,15 (7,15) — *Tengeri* irányzata állandó. — Áprilisra
55 1/2 (6 1/4). — Júliusra —.— (—.—). — Szept-re
—.— (—.—). — *Buza* irányzata állandó. — Piros
ősi helyben 103.— (106.—). — Májusra 94 1/2 (95.—).
Júliusra 60 % (91,8%) — Szeptemberre —.— (—.—).
— Decemberre —.— (—.—). — Gabona szállítási
díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávó:* fair Rio 7. sz.
7 1/2 (7 1/2). — Áprilisra 6,05 (5,90). Júliusra 6,35
(6,20). — *Liszt:* Spring Wheat clears 4,20 (4,20). —
Cukor: 3 1/2-3 1/2 (3 1/2-—). — *Ón:* 27,87—
28,25 (27,87-28,25). — *Réz:* 13,25-13,62? (13,25—
13,62). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat
jelentik.)

Chicago, április 16. (Terményfésde.) (Zárlat.)
Buza irányzata állandó. Máj-ra 92 1/2 (92,8/4). Jul-ra
—.— (—.—). — *Tengeri* irányzata állandó. — Má-
jusra 51 3/4 (52 1/2). — *Zsir:* Májusra 6,47 (6,57).
Júliusra 6,5 (6,75). — *Szalonna* short clear 6,2
(6,62). — *Sertéshus:* Júliusra 12,20 (12,37) — (A
zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Meg nem felelőért a pénz vissza-
adatik.

Divatöltöny . . . . . K. 24.—
Felöltő . . . . . " 18.—
Ulster . . . . . " 34.—
Minden tiszta gyapju, Rothberger
Jakab cs. és kir. udv. szállító.
Budapest, Váci-utca 6.
Szombat este az üzlet 9 ó áig nyitva

Phonograph és Grammophonok
csakis elsőrendű gyártmány
már 6.50 frttól kezdve

Révész Gyula és Tsa
Budaöpest, IV. ker. Múzeum-körút 19. Uj hangok és lemezeket a legújabb műsor. Uj Odeon lemezek mind a legújabb és legcsendesebb. Uj Részeg Beszédre új Képes ábrák ingyen és bérmentve.

Pénzkölcsön
sorsjegyekre és értékpapírokra a teljes ár-
tolyan értékéig: visszafizetés feltételeként
részösszegekkel. — Másutt elj: leges tolt é fékekre
újabb kölcsönt adunk.
Sorsjegyetéti bank
Budapest, VIII. József-körút 16.

Butor
István-tér 7. Gondó S. butoraktárában.

12 HP. gázmotor
alig használt, igen jó, olcsón eladó.
Ugyanott csukott négyfésűes batár is eladó.
VI. ker., Dálnok-utca 26. sz.
Olcsó alkalmi vétel!
Régi és új arany ezüst és ékszerágyakban.
Lipovicz Zsigmond
Budapest, IV. ker. Esküt ut 6. szám. (Klotild palota).
Zománcozott főzőedények 1-50 rendű gyártmány
6 fázék és 6 lábas csak 2 ftt 95 krajczár.
Wellisch Arthur árúháza, Budapest, Üllői út 41. sz.
Postai számküldés n.pontj 3-szoz.

GUMMI óvszerek
Legmegbízhatóbb francia gyártmányok.
GUMMI hólyag legf. minőség, 12 db kisebb
50 kr., 1 ftt 20 és 1 ftt 80
GUMMI hólyag legf. minőség, 12 darab na-
gyobb 1 ftt 1,50, 2,20,
2,80 és 4 ftt.
GUMMI hólyag (Névtelen, kiváló min., leg-
kevesebb bí és legbiztosabb
12 db 4 ftt 50 kr.
Cipőt amerikai (révid) 12 db legfin-
Búcsó 12 db legfinomabb — 2.—, 3.— és 4,50
Húsgyógyászony 25 db a legf. minőségűből összehittva 3,50
Suszpenzor (horvát) darabja — 25 kr., 50 kr. és 1 ftt.
Serkvitő legjobb rugóval drbja — 2, 3 és 4 ftt.
Barna-öv (havi bí ellen) drbja — 2 ftt 20 kr. és 3 ftt.
Irrigator (e jason felszerelés drbja — 1 ftt 20 és 1,80.
Képes ábrák és kiválasztás ingyen és bérmentve.
Széthúzó titoktartás mellett bérmentve.
BIENENSTOCK JOZSEF és fia, Váci-körút 47.
Podman'ky-utca szrok. — 10 kor, megrendelésnél 10% engedmény.

UTMUTATÓ.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvény-
tőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezér-
igazgató: Benke Gyula. Központ: VI., Andrássy-u. 5.
Magy. kir. szab. osztályosjáték felőlarusító helye:
IV., Ferenciek-tere 4. Kezálógúzték: IV., Károly-
körút 18.; IV., Ferenciek-tere 4. Irány-utca sárok;
VII., Király-utca 57.; VIII., József-körút 2.; Üllői-
ut 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.
gyermek- és életbiztosító Intézet Budapest, VI. ker.,
Teréz-körút 40-42. Alapítással 1833. Legelőnyö-
sebb díjtáblázatok gyermek- és mindennemű élet-
biztosításokra, havi befizetések mellett is. Tartá-
lékok: 10,000,000 korona. Eddig kifizetett biztosít-
ott összeg hét millió korona. Biztosítási állomány:
46,000,000 korona.

Legújabb.

Az orosz-japán háboru.

Tokio, április 16.

(Reuter.) *Togo* tengernagy jelentése
azt mond a, hogy Port-Arthur-t e hó 11-én
megtámadta és éjjelkor aknákat helyezte-
tett el, azután hajóit vagy 15 mértföldnyi
távolságra visszavonta. A *Petropavlovsk*,
midőn kijött a kikötőből, egy japán ak-
nába ütközött és e közben elpusztult.

TÁVIRATOK

A hererók lázadása.

Berlin, április 16. A birodalom-
gyűlésen ma hirtérjedt, hogy *Glase-*
nap hadoszlopát a hererók megsemmisítet-
ték. A hír hirtére talált, mert *Glase-*
nap már régebb ideje válságos helyzetbe
jutott és mindössze 350 főnyi csapat
felett rendelkezik.

A német birodalomgyűlés.

Berlin április 16. A birodalomgyűlés ma
folytatja a birodalmi kancellár köztisztviselésé-
nek tárgyalását. *Krjssmunksi* (lengyel) pole-
mizál gróf Posadowski tegnapi eljetegeté-
seivel és azt tartja, hogy a porosz miniszter-
nek a lengyelekkel szemben követelt egész
eljárása a kultúra arcaucsapása. *Olden-*
burg (konzervatív) követelt hogy az új kereske-
delmi szerződések megkötése alka mával egy-
üttal mondák fel a legtöbb kedvezményes
szerződésekét is. Mindenekelőtt azt a legendát
kivánja megcáfolni, m nba a birodalmi kan-
cellár hivatalos működése alatt a mezőgazda-
ságrét tett volna váromlat.

Gróf *Eülow* birodalmi kancellár kijelen-
ti, hogy az 6 k tartó faradására nélkül a vámtar-
tára megakadt volna a bevezető stadiumban.
A vámtartára a alapján oly szerződésre juunk,
amelyekhez a birodalmi gyűlés többsége hozzá
fog árú hatni. *Oldenburg* képviselő szem-re
vetete, hogy ma a pesszimizmus ellen fordul-
tam. Ha pessz m s'ta volnék, jobban tenném, ha
még ma letenném hivata omat. Egy ideig
birodalmi kancellárja a birodalom a ma idők
mel t n m sokra menne. Igazat adok *Olden-*
burg képviselőnek, hogy Bismarck tanítványai
ne hasonlítsák össze magukat ő ve Bismarck-

Minden az egyszeri beiktatás... 100-12.

APRÓHÍRDETESEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... VIII., Kerepesi út 25. sz.

Apró hirdetések... 25. sz. 100-12.

Blockner J. hirdetői iroda... 100-12.

Eckstein Bernát hirdetői iroda... 100-12.

Fischer J. D. hirdetői iroda... 100-12.

Falkenstein Soma hirdetői iroda... 100-12.

Goldberger A. V. hirdetői iroda... 100-12.

Goldner Jozsef hirdetői iroda... 100-12.

Goldruber Mór, könyvkereskedő... 100-12.

Groszmann Jágó hirdetői iroda... 100-12.

Haasenstein és Vogler hirdetői iroda... 100-12.

Jambrikovits hirdetői iroda... 100-12.

Kernberg Rozália hirdetői iroda... 100-12.

Leopold Gyula hirdetői iroda... 100-12.

Mosse Rudolf hirdetői iroda... 100-12.

Nemetsch A. J. hirdetői iroda... 100-12.

Szellemes szép... 100-12.

Feltűnt... 100-12.

Házassulandók... 100-12.

Reklámok... 100-12.

Betöltendő állások... 100-12.

Tanonc... 100-12.

Cépező-tanonc... 100-12.

Takarítónők... 100-12.

Állást keresők... 100-12.

Szakácsné... 100-12.

Szobaháló... 100-12.

Egy fiatal... 100-12.

Élelgyepek!... 100-12.

Béni szobán... 100-12.

Oktatás... 100-12.

Könyves... 100-12.

Franczia... 100-12.

Peljáró... 100-12.

Privát... 100-12.

Képzőiskolások... 100-12.

Képes névelők... 100-12.

Fénelkölés... 100-12.

Házak... 100-12.

Nyaraló... 100-12.

Butor... 100-12.

Fénelkölés... 100-12.

Butor... 100-12.

Különfelék... 100-12.

Élő... 100-12.

Cépezés... 100-12.

Képek... 100-12.

Kerékpár... 100-12.

Kerékpár... 100-12.

Egy kisbőgő... 100-12.

Fülszeregek... 100-12.

Külföld... 100-12.

KUNEROL

JÓHÁZÁK mellett... 100-12.

Mindenki óvakodjék... 100-12.

Nagy jövedelemre... 100-12.

Házak... 100-12.

Nyaraló... 100-12.

Butor... 100-12.

Fénelkölés... 100-12.

Butor... 100-12.

Különfelék... 100-12.

Élő... 100-12.

Cépezés... 100-12.

Képek... 100-12.

Kerékpár... 100-12.

A hajnövesztés előmozdítására

szolgálja az... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

„Lovaerin”... 100-12.

30 napi próbaidőre

nickel-anker-Roskopf... 100-12.

remontoir óráimat... 100-12.

2 frt 50 kr... 100-12.

3 évi főtállás... 100-12.

Mayer Leopold... 100-12.

cs. kir. törvényszéki bérlet... 100-12.

Butorok... 100-12.

WEISS SÁNDOR... 100-12.

Ha szép akar fenni... 100-12.

Legjobb... 100-12.

HAFI... 100-12.

Magyar... 100-12.

Magyar... 100-12.

Levelezés... 100-12.

Erzsi... 100-12.

Erzsi... 100-12.

Erzsi... 100-12.

Erzsi... 100-12.

Erzsi... 100-12.

Minden sző egyzari belkötés... Vastagabb betűkkel 4 fillér.

APRILIS HIRJELETEK

A hirdetések díjmentesen ad... VIII. Kerepesi-ut 25. sz.

Eszerkesztési telefon-sz.: 56-12.

Levelezés.

Lelekem győző fájdalmát a pénteki mámorítón kellemes együltit...

Hölgyeim! Ki kölcsönöz fiatal női...

En egy 42 éves asszony vagyok...

Nely idősebb jómódu ur volna hajlandó...

Havas Hónak. Tavom aradaa igen elismor...

Édesem 1904. Reményben vagyok, gondol...

Fess huszárhadjány oszno...

Betöltendő állások.

Mindenes felvételt. Erzsébet-kört 24. sz. 4.

Kísutó felvételt. Király-utca 17. Kalap...

Mindenes felvételt. Erzsébet-kört 29. sz. 10.

Boltiszolga felvételt. Király-utca 24. Pá...

Vice felvételt. Üdvt. 11. 1800

Háziszolga felvételt. Gyás-utca 17. sz. 6.

Mindenes felvételt. Kaplony-utca 9. sz. 4.

Tanuló nő 16 hósól felvételt. Karoly...

Tanuló 12 hósól felvételt. Károlyi-utca 11. Ká...

Tanonc 16 hósól való, könyvkereskedés...

Egy tanonc azonnal felvételt. Autódomb.

Téglamester keresztény, ki magyar és két...

Boltiszolga felvételt. Erzsébet-kört 24. sz. 4.

Szobalány felvételt. Rökk Szállár-utca 16. sz. 1.

Élsórganm vidéki gózmalom

részére keresetlik egy magyar-német levelező ünlő munkaképességű...

Jó fogalmu mértékűk bevezetés miatt...

Fényképészeti mterom, egy nagyobb vidéki...

Gyönyörű kávécsarnok berendezés...

Péknök tejcsarnok, cementórúlat...

Vendégio egyik elismert legjobb ízlés...

Fűszerüzlet erős palinkázással, átlagos...

Kávévételés 100 liter tejfogyasztással...

Üzletlet ki fővárosban vagy vidéken...

Fűszerkereskedés főváros legforgalmasabb helyén...

Fodrászüzlet Budapest legforgalmasabb helyén...

Házak. Hódmezővásárhelyen a belváros legelőkelőbb...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletek.

Üzleteladók kik bármilyen üzletet, fogl...

Kávévételés nagyforgalmu utcában, naponta...

Jó fogalmu mértékűk bevezetés miatt...

Fényképészeti mterom, egy nagyobb vidéki...

Gyönyörű kávécsarnok berendezés...

Péknök tejcsarnok, cementórúlat...

Vendégio egyik elismert legjobb ízlés...

Fűszerüzlet erős palinkázással, átlagos...

Kávévételés 100 liter tejfogyasztással...

Üzletlet ki fővárosban vagy vidéken...

Fűszerkereskedés főváros legforgalmasabb helyén...

Fodrászüzlet Budapest legforgalmasabb helyén...

Házak. Hódmezővásárhelyen a belváros legelőkelőbb...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Üzletlet Pécel legelső pontján, 451 egyszobos...

Grosházán

közvetlen a vasúti állomásra mel...

Pénz. kezes nékelt 200-400 koronát...

Oleszó Pénz kezes nékelt 200-400 koronát...

Faragott hálószoba 100 írtéri, másféle butorok...

Butor. Különféle használt butorok, háló-...

100 gyönyörű diván, ottoman 8 írtól feljebb...

Butorok és perzsaanyagok nagy alkalmi nyelés. Háló-, ebédlő-...

Különfelek Magyar-ár-Ménes hegyvidéki nagykereskedő...

Gözcseplő-készletűk és gyártlag javított káptakok...

Övd a feleség. Minden csalárra nézve legfontosabb...

Nap-és esernyők. Szép, telt testűmőkét nyar...

Finom csomagezősőlőből sajtolt borok...

Címabalom, pódolós, kényes, olcsón eladó...

Feöltés

József-kabát 8 K. Jaquet 3 N. Nadrag 4 Melleny 1. Rothberger Jakab, Kristófer 2. szám. 10029

Sikerült

Carlsbadban 2 vaggon porcellán árut...

ÁRUM: Egy comp. lin. 8 szem. fehér ebédlő-készlet csak 3.75 írt. Egy comp. 6 szem. ebédlő diszesen festve csak 5.50 írt.

Kávé- vagy tea-készlet, fehér csak 1.50 írt. Csoda kávé- vagy tea-készlet 4.75 írt.

ÜVEG-porcellán gyári raktára Andrássy-út 74. sz.

Videkre ingyen lada és csomagolás. Puntos kiszolgálás. - Vasúti Állomás kerétek.

Spóra-féle világhírű KLATTAUI disz-és órlási szegfű.

Elite választék 10 darab 30 K, Kiállítási és reklám minta fajok 10 darab 15 K.

Órlási szegfű 10 darab 10 K. Disz-szegfű 10 darab 5 K.

Kerti szegfű 10 darab 2 K. 50 ill. 50 darabnál 100e, 100 dbnál 20e engedélyment. Képes árjegyek ingyen, bérmentve.

Fr. Spora szegfű-klvitel KLATTAU (Csehország).

BRÖDER PLACHT legnagyobb és legújabb 1830-ban alapított hangszer-és húrgyára Schönbach 379. Eger mellett Csehországban.

Soványosság. Szép, telt testűmőkét nyar...

Polnák N. Ignác butortermében. Budapest, VI. Teréz-kört 23. Árjegyek kívánók nyzva.

En Csillag Anna

188 cm. 61 éráss hosszú Loreley-hajamat, az által...

Postai székfűdés nyomatokas...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...

Számos kérérdere ez után...